

Anbefalinger til ny administration af SU- handicaptillæg

Afreportering fra Taskforce for ny administration af SU-handicaptillæg

Marts 2024

Udgivet af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel.: 7231 7800
ufs@ufm.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-94128-92-6

Indhold

1. Indledning	5
1.1 Forord	5
1.2 Taskforcens medlemmer	6
1.3 Taskforcens opgaver, rammer og afgrænsninger	6
1.4 Sammenfatning og anbefalinger	8
2. Regelgrundlag og historik	9
2.1 Baggrund for indførelsen af handicaptillægsordningen	10
2.2 Ændringer i reglerne for SU-handicaptillæg	11
2.3 Udvikling i antal ansøgere, modtagere og sats	11
2.4 Ansøgningssager og samspillet med officialprincippet	12
3. Ansøgningsproces og administration af ordningen	14
3.1 Ansøgningsprocessen i dag	14
3.2 Vurdering af den studerendes funktionsnedsættelse og erhvervsevne	15
3.3 Sagsgange ved behandling af ansøgningerne	17
3.4 Information og vejledning til ansøger under ansøgningens behandling	20
4. Udfordringsbilledet	21
4.1 Indledning	21
4.2 Lang liggetid	22
4.3 Ansøgerperspektivet - information og vejledning	24
4.4 Indhentning af lægefaglig dokumentation i sundhedssektoren	26
4.5 Relevant og fyldestgørende dokumentation	28
4.6 Allerede igangsatte tiltag for nedbringelse af den samlede sagsbehandlingstid	30
4.6.1 Afdækning af nye teknologiske løsninger	31

5. Anbefalinger 33

5.1 Om anbefalingerne	33
5.1.1 Erfaringer fra sammenlignelige forvaltningsområder	35
5.2 Overblik – taskforcens anbefalinger	36
5.3 Tema 1: Hurtigere screening og behandling af typer af ansøgninger (fast-track)	37
Anbefaling 1: Hurtigere screening af ansøgninger på baggrund af typer af dokumentation	37
Anbefaling 2: Udvikling af screeningsværktøjer, der kan identificere ansøgninger, der er materielt oplyste efter konkrete kriterier på modtagelsestidspunktet	39
5.4 Tema 2: Bedre information til og vejledning af ansøger, før og efter ansøgningsstart	40
Anbefaling 3: Webinarer ved studiestart	40
Anbefaling 4: Bedre vejledning på su.dk om krav til dokumentation og ansøgningsproces	40
Anbefaling 5: Et mere oplysende kvitteringsbrev med opfordring til at indsende dokumentation	42
Anbefaling 6: Status på ansøgning i minSU	42
5.5 Tema 3: Forenkling og standardisering af praksis for udarbejdelse og indhentning af aktuel lægelig dokumentation i sundhedssektoren	44
Anbefaling 7: Ny skabelon for UFS' indhentning af lægeattest hos praktiserende læge	44
Anbefaling 8: Mere effektiv indhentning af oplysninger fra sundhedssektoren	45
5.6 Tema 4: Relevant og fyldestgørende dokumentation på ansøgningstidspunktet og ansøgers medvirken til oplysning af sagen	46
Anbefaling 9: Minimumskrav til dokumentation ved ansøgningstidspunktet	46
Anbefaling 10: Udstedelse af vejledning som supplement til lovgivningen	47
5.7 Overvejede initiativer og tiltag	49

6. Bilagsoversigt 51

Bilag 1 Regelgrundlag	51
Bilag 2 Ansøgningsproces	52
Bilag 3 Tal og fakta om handicaptillæg	54
1. Udvikling i sats	54
2. Modtagere af handicaptillæg	54
3. Indkomne ansøgninger	56
4. Afgjorte ansøgninger	58
5. Ophobning af sager og sagspukkel	60
6. Sagsbehandlingstid, sagsflow og liggetider	62
7. Klagesager	65

1. Indledning

1.1 Forord

Studerende på videregående uddannelser og elever på danske erhvervsuddannelser kan efter ansøgning tildeles handicaptillæg til deres SU, hvis de har en varig psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse, der gør, at de har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde og derfor ikke i samme omfang som andre kan supplere deres SU med indtægt fra et erhvervsarbejde.

Ordningen blev indført på videregående uddannelser i 2004 og udvidet til danske erhvervsuddannelser i 2019. Det er Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS), der administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af handicaptillægget.

I 2024 er satsen for handicaptillæg til studerende på videregående uddannelser 9.700 kr. pr. måned (før skat) og 6.084 kr. pr. måned (før skat) til elever på danske erhvervsuddannelser.

Siden ordningens etablering er andelen af SU-handicaptillægsmodtagere ud af den samlede bestand af studerende på videregående uddannelser steget betydeligt. I 2010 udgjorde andelen 1,4 pct. og er steget til 3,6 pct. i 2022. På erhvervsuddannelserne udgjorde andelen af SU-handicaptillægsmodtagere i 2022 4 pct.¹

I takt med en betydelig stigning i antallet af ansøgninger og mere komplekse sagsbehandlingsforløb med behov for indhentning af lægefaglig dokumentation ofte over flere omgange, har sagsbehandlingstiderne for ansøgninger om tillægget over tid været stigt stigende, hvilket også har skabt og løbende skaber en større sagspukkel i UFS.

Den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle ansøgninger om handicaptillæg udgjorde i 2023 ca. 6,5 måneder. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger fra elever på erhvervsuddannelser udgjorde 3,2 måneder og 7,3 måneder for ansøgninger fra studerende på videregående uddannelser. For ansøgninger til videregående uddannelser, hvor UFS har indhentet yderligere dokumentation, var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2023 op til ca. 10 måneder². I 2023 blev 1.896 ansøgninger afgjort efter 10 måneder eller længere, hvilket svarer til ca. 28 pct. af alle afgjorte ansøgninger.

En lang sagsbehandlingstid kan betyde, at studerende³ med funktionsnedsættelser, der søger om tillægget, i en længere periode oplever usikkerhed om deres økonomiske situation.

¹ Jf. figur 2.3, bilag 3

² Jf. figur 6.1, bilag 3

³ I det følgende anvendes betegnelsen "studerende" og dækker både elever på danske erhvervsuddannelser og studerende på videregående uddannelser

Der er løbende tilført yderligere ressourcer til administrationen og sagsbehandlingen og gennemført effektivisering af arbejdsgange for at nedbringe sagsbehandlingstiderne, men effekten har været begrænset og har ikke indfriet ambitionerne om at nedbringe sagsbehandlingstiderne til et rimeligt niveau.

Området er præget af et komplekst udfordringsbillede, og det er vurderet, at de allerede igangsatte tiltag ikke i sig selv kan løse den grundlæggende udfordring med utilfredsstillende lange sagsbehandlingstider.

Der er derfor brug for holdbare og langsigtede tiltag, så usikkerheden om den enkeltes økonomiske situation minimeres mest muligt og som samtidig kan håndtere et forventet fortsat stigende antal ansøgninger om handicaptillæg.

Uddannelses- og forskningsministeren nedsatte på denne baggrund i november 2023 en taskforce, der skal komme med anbefalinger til en fremtidig indretning af ordningens administration, der skal understøtte en kortere sagsbehandlingstid end i dag.

Taskforcen har afsluttet sit arbejde i marts 2024 og afgiver med denne rapport sine anbefalinger til uddannelses- og forskningsministeren.

1.2 Taskforcens medlemmer

Taskforcen har været nedsat som en selvstændig forvaltningsmyndighed og været sekretariatsbetjent af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og Uddannelses- og Forskningsministeriet i fællesskab.

Taskforcen har været sammensat af repræsentanter fra:

- Danske Handicaporganisationer, herunder Sammenslutningen af Unge med Handicap
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- Uddannelses- og Forskningsministeriet
- Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

1.3 Taskforcens opgaver, rammer og afgrænsninger

Taskforcen har fået i opdrag at komme med anbefalinger til en fremtidig indretning af ordningens administration, der skal understøtte en kortere sagsbehandlingstid end i dag.

Taskforcens opgaver, herunder rammer og afgrænsninger for arbejdet, er følgende:

KOMMISSORIUM FOR TASKFORCE FOR NY ADMINISTRATION AF SU-HANDICAPTILLÆG

Taskforcens opgaver

Taskforcens anbefalinger skal holde sig inden for eksisterende økonomiske rammer, ligesom overvejelser om mere grundlæggende ændringer af ordningen, som udvidelser/indskrænkninger af målgrupper, satsomlægninger mv., falder uden for dens opdrag.

Taskforcen kan komme med anbefalinger til opdatering og justeringer af det gældende regelgrundlag. Taskforcen forudsættes desuden at inddrage lovforarbejder på området samt overvejelser om betydningen af de forvaltningsretlige principper.

Taskforcen forudsættes at være i dialog med Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden den afgiver sine anbefalinger.

Taskforcen skal mere konkret som minimum se på:

- Om regler og praksis for den nuværende administration kan indrettes mere enkelt og effektivt, herunder i forhold til:
 - At understøtte, at der i videst muligt omfang foreligger relevant og fyldestgørende dokumentation på ansøgningstidspunktet.
 - At fastlægge niveauet for Uddannelses- og Forskningsstyrelsens sagsoplysning med udgangspunkt i offentlige myndigheders forpligtelser efter forvaltningsretten.
- Om sagsgange og praksis for indhentning og udarbejdelse af aktuel lægefaglig dokumentation i sundhedssektoren kan forenkles og/eller standardiseres yderligere i samspillet med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og i forhold til ansøgeren.

Taskforcen forudsættes bl.a. at overveje, om læge- og speciallægeerklæringer i højere grad end i dag kan lægges uprøvet til grund i Uddannelses- og Forskningsstyrelsens sagsbehandling.

Anbefalinger, der ville betyde øget ressourcebelastning af sundhedsvæsenet, falder uden for Taskforcens opdrag.

Taskforcens arbejde skal bygge på eksisterende datagrundlag, viden fra brugerne, sammenlignelige forvaltningsområder og uddannelsesinstitutionerne.

1.4 Sammenfatning og anbefalinger

En betydelig stigning i antallet af ansøgninger om handicaptillæg og mere komplekse sagsbehandlingsforløb med behov for indhentning af lægefaglig dokumentation ofte over flere omgange, har medført en ophobning af sager og en voksende sagspukkel i UFS og dermed en stigende længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid. For studerende, der søger om handicaptillæg, betyder det, at de i en længere periode oplever usikkerhed om deres økonomiske situation. Taskforcen konstaterer, at det synes at være et vilkår, at flere og flere studerende søger om handicaptillæg.

Det er vurderet, at de allerede igangsatte tiltag ikke i sig selv kan løse den grundlæggende udfordring med utilfredsstillende lange sagsbehandlingstider, og der er derfor brug for holdbare og langsigtede tiltag, så usikkerheden om den enkeltes økonomiske situation minimeres mest muligt og som samtidig kan håndtere et forventet fortsat stigende antal ansøgninger om handicaptillæg.

Taskforcens ti anbefalinger er udarbejdet og formuleret inden for den fastlagte ramme i kommissoriet og peger på tiltag og initiativer, som med forventet effekt kan sikre, at de studerende med dokumenterede varige funktionsnedsættelser af en art og sværhedsgrad skal have hurtigere svar på deres ansøgning om handicaptillæg og støttes med solid information om målgruppe, dokumentation, sagsproces mv.

Udgangspunktet for taskforcens anbefalinger er at nedbringe sagsbehandlingstiden mest muligt for særligt to grupper af studerende: Studerende med dokumenterede varige funktionsnedsættelser og studerende, der har oplyst deres sag på ansøgningstidspunktet. Målsætningen er på sigt at opnå en sagsbehandlingstid på to-tre måneder for disse grupper – forudsat at der ikke sker en væsentlig stigning i antallet af ansøgninger. Samtidig er det målsætningen, at studerende, som ikke har oplyst sagen ved ansøgningstidspunktet, inden for én måned hører fra styrelsen med henblik på at sikre oplyste sager så tidligt som muligt i processen.

Taskforcens anbefalinger

Tema 1: Hurtigere screening og behandling af typer af ansøgninger (fast track)	Igangsættelse
1. Hurtigere screening af ansøgninger på ansøgningstidspunktet	Første halvår 2024 (delvist igangsat)
2. Udvikling af screeningsværktøjer, der kan identificere ansøgninger, der er fuldt materielt oplyste efter konkrete kriterier på modtagelsestidspunktet	Første halvår (delvist igangsat)
Tema 2: Bedre information til og vejledning af ansøger før og efter ansøgningsstart	
3. Webinar ved studiestart	Sommer 2024
4. Bedre vejledning på su.dk om krav til dokumentation og ansøgningsproces	Sommer 2024
5. Et mere oplysende kvitteringsbrev	Første halvår 2024
6. Status på ansøgning i minSU	Sommer 2024
Tema 3: Forenkling og standardisering af praksis for udarbejdelse og indhentning af aktuel lægefaglig dokumentation i sundhedssektoren	
7. Ny skabelon for UFS' indhentning af lægeattest hos praktiserende læge	Første halvår 2024
8. Effektiv indhentning af lægefaglige oplysninger fra sundhedssektoren	Ultimo 2024/primo 2025
Tema 4: Relevant og fyldestgørende dokumentation på ansøgningstidspunktet og ansøgers medvirken til oplysning af sagen	
9. Minimumskrav til dokumentation ved ansøgningstidspunktet	Første halvår 2024
10. Udstedelse af vejledning, som supplement til lovgivningen	Første halvår 2024

2. Regelgrundlag og historik

SU-handicaptillægsordningen blev indført ved lov nr. 1225 af 27. december 2003⁴ om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med varig funktionsnedsættelse) og trådte i kraft den 1. august 2004. Ordningen omfattede på daværende tidspunkt alene uddannelsessøgende på videregående uddannelser.

I dag er handicaptillægget hjemlet i SU-lovens⁵ § 7, stk. 3, som senest blev ændret i 2019, hvor ordningen blev udvidet til også at gælde for elever på erhvervsuddannelser med varige fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser. Udvidelsen trådte i kraft den 1. januar 2019. Ordlyden af bestemmelsen er følgende:

Stk. 3. Sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån gives et stipendium som tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse eller i erhvervsuddannelse, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

I SU-bekendtgørelsen⁶ er SU-lovens § 7, stk. 3, uddybet i § 35:

§ 35. Styrelsen kan efter ansøgning bestemme, at der gives tillægsstipendium efter lovens § 7, stk. 3, ud fra

- 1) en vurdering af arten og graden af funktionsnedsættelsen, og*
- 2) en vurdering på baggrund af vurderingen i nr. 1 af funktionsnedsættelsens betydning for den uddannelsessøgendes evne til at påtage sig erhvervsarbejde.*

Stk. 2. Styrelsen kan til brug ved afgørelsen af, om der kan gives tillægsstipendium efter lovens § 7, stk. 3, indhente en sagkyndig udtalelse om vurderingen efter stk. 1.

Stk. 3. Styrelsen kan tildele tillægsstipendium efter lovens § 7, stk. 3, for en kortere periode end støttetiden, jf. lovens § 17, stk. 1 og 2, hvis det på afgørelsestidspunktet er sandsynliggjort, at arten og graden af den uddannelsessøgendes funktionsnedsættelse er varig, men at dette ikke er endeligt fastslået.

Stk. 4. Det er en forudsætning for fortsat at modtage tillægsstipendium, at den uddannelsessøgende opfylder betingelserne i lovens § 7, stk. 3.

Bestemmelsen har haft næsten samme ordlyd, siden den blev indført i bekendtgørelsen første gang i 2006.

⁴ [Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte + Lovforslag Forslag til Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte \(Tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med varig funktionsnedsættelse\) \(retsinformation.dk\)](#)

⁵ [SU-loven \(retsinformation.dk\)](#)

⁶ [SU-bekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](#)

2.1 Baggrund for indførelsen af handicaptillægsordningen

Formålet med at indføre tillægsstipendiet var at afskaffe det såkaldte "dobbelte optag" og ligestille studerende med funktionsnedsættelser med andre studerende med hensyn til at kunne vælge uddannelse.

Indtil ordningens ikrafttræden var studerende med funktionsnedsættelser henvist til at søge kommunernes socialforvaltninger om økonomisk støtte efter revalideringsbestemmelserne. Ved "dobbelt optag" menes, at studerende med en funktionsnedsættelse blev udsat for yderligere optagelseskriterier end andre studerende, idet kommunen skulle vurdere, hvad der hurtigst kunne bringe den unge i arbejde, og hvis det var uddannelse, så skulle det være den korteste uddannelse, der kunne opfylde formålet. Studerende med funktionsnedsættelse skulle således være studieegnet, ligesom andre unge, men de kunne ikke selv vælge, hvilken uddannelse, de ønskede, da det skulle være den uddannelse med den korteste vej til efterfølgende beskæftigelse.

Med indførsel af tillægsstipendiet blev studerende med varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ligestillet i forhold til selv at kunne vælge uddannelse og samtidig have et forsørgelsesgrundlag og sammen med lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelse (lov nr. 484 af 31. maj 2000) blev et samlet og overordnet uddannelsespolitisk sigte realiseret, hvorefter uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse uanset deres funktionsnedsættelse skal kunne vælge og gennemføre en uddannelse i lighed med andre uddannelsessøgende.

At de studerende i denne målgruppe blev ligestillet med andre studerende harmonerede også med intentionerne bag FN's standardregler om lige muligheder for handicappede fra 1993, som Danmark havde tiltrådt. Her fremgår det bl.a., at uddannelsesmyndighederne, er ansvarlige for at sikre, at uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse integreres og opnår lige muligheder i uddannelsessystemet

Samtidig blev et mangeårigt ønske fra handicaporganisationerne om, at uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse så vidt muligt blev ligestillet med andre uddannelsessøgende, når de søgte optagelse på et studium, imødekommet. Ordningen var tillige en del af den daværende regerings handicappolitiske vision, som blev fremlagt ved indledningen af det internationale handicapår 2003.

Om gruppen af uddannelsessøgende fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at denne ofte vil have svært ved at supplere deres SU ved at påtage sig erhvervsarbejde, og at gruppen omfatter personer, som formentlig ellers ville have søgt revalideringsydelse samt personer, som på daværende tidspunkt allerede var i SU-systemet.

Det fremgår ligeledes af bemærkningerne til lovforslaget, at målgruppen ved fastsættelsen af reglerne om visitationen til tillægsstipendiet for ordningen vil blive afgrænset så præcist som muligt med henblik på, at studerende, der kan klare sig på almindelige SU-vilkår, eller som modtager revalideringsydelse af andre årsager, primært sociale, ikke vil kunne benytte ordningen. Der vil ofte være tale om en lægelig diagnosticeret lidelse, der angiver en varig nedsættelse af funktioner. Som eksempler herpå nævnes

varige nedsatte bevægelsesfunktioner, blinde og svagtseende, døve og hørehæmmede eller varige sindslidelser.

Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at kravene til den dokumentation, der skal foreligge sammen med en ansøgning om tillægss stipendium, har en anden karakter end den dokumentation, der kan anvendes med henblik på visitation til specialpædagogisk støtte, og at visitationen af målgruppen vil ske på baggrund af en vurdering af arbejdsevne.

2.2 Ændringer i reglerne for SU-handicaptillæg

Den nuværende § 7, stk. 3 i SU-loven, er ændret to gange siden den trådte i kraft den 1. januar 2004.

Ved seneste ændring i 2019 blev ordningen udvidet til også at gælde for elever på danske erhvervsuddannelser med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, jf. lov om ændring af SU-loven nr. 464 af 29. april 2019⁷. Udvidelsen kompenserede – i lighed med det daværende handicaptillæg til studerende på videregående uddannelser – elever på erhvervsuddannelserne for deres manglende mulighed for at have en indtægt ved siden af studierne. Det er dog ikke muligt at modtage handicaptillæg i uddannelsens lønnede dele eller i perioder med skolepraktikydelse, hvor der heller ikke er ret til SU.

Det fremgik bl.a. af lovbemærkningerne til loven, at den uddannelsessøgende ved ansøgning om handicaptillæg skal fremsende fyldestgørende og aktuel lægelig dokumentation for, at den uddannelsessøgende har en varig og betydelig funktionsnedsættelse.⁸

I 2014 blev stk. 3 indsat i SU-bekendtgørelsens § 35, og UFS har derfor i dag mulighed for at tildele midlertidige handicaptillæg, hvis det på ansøgningstidspunktet er sandsynliggjort, at arten og graden af den uddannelsessøgendes funktionsnedsættelse er varig, men at dette ikke er endeligt fastslået.

2.3 Udvikling i antal ansøgere, modtagere og sats

Antallet af ansøgninger og modtagere af handicaptillæg fordelt på videregående uddannelser og danske erhvervsuddannelser i perioden 2016 til 2023 fremgår af tabel 1.

⁷ [Lov om ændring af SU-loven](#)

⁸ [SU-bekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](#)

Tabel 1. Samlet antal modtagere af handicaptillæg og antal ansøgninger om handicaptillæg i perioden 2016 til 2023 opdelt på videregående uddannelser og danske erhvervsuddannelser

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Samlet antal modtagere: Videregående uddannelser	6.699	7.235	7.950	8.948	9.951	11.000	10.205	11.770
Samlet antal modtagere: Erhvervsuddannelser				661	1.258	1.419	1.335	1.391
Ansøgninger: Videregående uddannelser	3.087	3.216	3.616	4.074	4.464	4.935	5.338	5.788
Ansøgninger: Erhvervsuddannelser				982	1.020	1.106	1.111	1.278

Kilde: UFM datavarehus og Uddannelses- og forskningsstyrelsen

Anm.: Opgørelsen for 2023 er endnu ikke valideret og er en opgørelse af hvor mange, der har fået udbetalt handicaptillæg til en uddannelse i 2023 i mindst en måned. Det betyder, at der på opgørelsestidspunktet vil være ansøgninger for året, som endnu ikke er afgjort, og at antallet af modtagere (i eks. 2022 og 2023) derfor kan stige ved næste opgørelse.

Sats og fribeløb

Satsen for handicaptillæg til videregående uddannelser udgjorde ved tillæggets indførelse i 2004 5.549 kr. (2003-pl) pr. måned før skat, hvilket svarede til højeste månedlige fribeløb, som en SU-modtager, der ikke modtog handicaptillæg, kunne tjene ved siden af sin SU uden at blive fraregnet i SU. I forbindelse med forhøjelse af SU-fribeløbet i 2009 blev satsen for handicaptillæg også forhøjet.

Satsen udgør i 2024 til studerende på videregående uddannelser 9.700 kr. pr. måned (før skat) og 6.084 kr. pr. måned (før skat) til elever på danske erhvervsuddannelser⁹.

Taskforcen konstaterer, at satsen for handicaptillægget til studerende på videregående uddannelser i dag er næsten dobbelt så høj som øvrige SU-modtageres gennemsnitlige erhvervsindkomst¹⁰.

Når en studerende modtager handicaptillæg, bliver den studerendes fribeløb nedsat, fordi handicaptillægget kompenserer for det beløb, den studerende kunne have tjent ved studiejob/erhvervsarbejde, hvis den studerende ikke havde funktionsnedsættelsen. Det nedsatte fribeløb er til legater, børnepension eller renteindtægter. Det nedsatte fribeløb giver også den studerende mulighed for at afprøve sin erhvervsevne i en afgrænset periode og derved have en yderst begrænset lønindkomst. Det nedsatte fribeløb udgør 3.601 kr. pr. måned i 2024.

2.4 Ansøgningssager og samspillet med officialprincippet

Officialprincippet er et grundlæggende princip i forvaltningsretten. Det indebærer, at myndighederne har ansvaret for, at en sag oplyses tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse. Formålet med officialprincippet er at understøtte, at der træffes materielt lovlige og rigtige afgørelser på et forsvarligt grundlag¹¹.

⁹ Jf. figur 1.1, bilag 3

¹⁰ Reformkommissionen (2023), Faktark til Nye Reformveje 2 (https://reformkommissionen.dk/media/27050/faktaark-til-nye-reformveje-2_anbefalinger-til-del-2.pdf)

¹¹ Myndighedsguiden, Folketingets Ombudsmand (<https://www.ombudsmanden.dk/myndighedsguiden/generel-forvaltningsret/officialprincippet/#cp-title>)

Officialprincippet hører til de såkaldte garantiforskrifter, der indebærer, at hvis en sag er utilstrækkeligt oplyst, kan det betyde, at afgørelsen må tilsidesættes som ugyldig. Det kan også betyde, at sagen må genoptages, så de manglende undersøgelser kan blive foretaget.

Princippet forpligter myndigheden til at kende det retlige grundlag, den skal træffe afgørelse efter, og til at tilvejebringe relevante oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det betyder ikke nødvendigvis i praksis, at myndigheden skal fremskaffe alle de nødvendige oplysninger. Det kan være overladt til parten eller andre myndigheder. Den myndighed, der skal træffe afgørelse, står imidlertid med ansvaret for, at sagsforberedelsen har været forsvarlig.

Det fremgår herudover bl.a. af myndighedsguiden (Folketingets Ombudsmand) om *processuel eller bevismæssig skadevirkning* at:

"I ansøgnings- og klagesager, der rejses på partens initiativ, har parten en særlig tilskyndelse til at bidrage til sagsoplysningen.

Hvis de nødvendige oplysninger i disse sager ikke tilvejebringes, vil myndigheden efter omstændighederne enten kunne meddele afslag under henvisning til de manglende oplysninger eller meddele ansøgeren, at sagen ikke vil kunne færdigbehandles, før oplysningerne foreligger. Det vil sige, at der indtræder processuel skadevirkning.

*Det er dog en forudsætning, at myndigheden har præciseret, hvilke oplysninger der er behov for, og at parten i nødvendigt omfang er vejledt om, hvordan oplysningerne skaffes. Desuden bør myndigheden gøre parten opmærksom på, at manglende medvirken vil kunne medføre, at sagen må afgøres på det foreliggende grundlag, og at det vil kunne betyde, at ansøgningen ikke kan imødekommes."*¹²

For nærmere uddybning af officialprincippet kan bl.a. henvises til Folketingets Ombudsmands hjemmeside.

¹² Ibid.

3. Ansøgningsproces og administration af ordningen

3.1 Ansøgningsprocessen i dag

Den studerende skal søge om SU til en videregående uddannelse eller erhvervsuddannelse, inden den studerende søger om handicaptillæg.

Den studerende skal søge om handicaptillæg via selvbetjeningsløsningen minSU og ansøgningen gennemføres i tre trin. De tre trin er illustreret i bilag 2.

Den studerende bliver i ansøgningsmodulet oplyst om, at den studerende skal uploade lægefaglig dokumentation i ansøgningen. Det er endvidere beskrevet, hvilken dokumentation det evt. kan være. Der stilles ikke krav til, hvilken type af dokumentation, som den studerende som minimum skal uploade i ansøgningsprocessen, da der ikke er hjemmel hertil i gældende regler. Det bemærkes dog, som også nævnt under pkt. 2.2., at det i lov-bemærkningerne til ændring af SU-loven (nr. 464 af 29. april 2019) bl.a. fremgår, at den studerende skal fremsende fyldestgørende og aktuel lægelig dokumentation for, at den studerende har en varig og betydelig funktionsnedsættelse.

Endvidere skal den studerende i ansøgningsprocessen oplyse, hvilken type af funktionsnedsættelse, som den studerende søger på baggrund af. Derudover skal den studerende redegøre for sin arbejdsevne og i hvilket omfang den studerende arbejder eller har arbejdet de seneste 3 år. Den studerende har endvidere mulighed for at uploade en personlig redegørelse.

UFS vejleder om SU og om handicaptillæg på su.dk og vejleder her om, at det er afgørende, at den studerende kan dokumentere sin funktionsnedsættelse, og at det derfor er vigtigt, at den studerende uploader dokumentation, der udførligt beskriver den studerendes funktionsnedsættelse.

Det fremgår ligeledes af vejledningen på su.dk, at UFS hurtigere kan behandle ansøgningen, hvis den rette dokumentation er vedlagt ansøgningen.

Det er ligeledes beskrevet i vejledningen på su.dk, at den studerende med fordel kan uploade den dokumentation, der er tilgængelig på sundhed.dk (udskrivningsbreve/epikriser (sammendrag af patientjournal fra hospital mv.) og journaloplysninger fra hospital)), og at den studerende også kan uploade anden relevant dokumentation, der

beskriver funktionsnedsættelsen. Det kan for eksempel være erklæringer fra egen læge, speciallæge eller hospital eller dokumentation om sygdommelding fra et arbejde eller for arbejdsprøvning. Det vil sige dokumentation, som den studerende ikke skal betale for at få.

Det er UFS, der vurderer, om den studerende opfylder betingelserne for at kunne modtage handicaptillæg på baggrund af dokumentation, som den studerende indsender om graden og arten af funktionsnedsættelsen samt funktionsnedsættelsens betydning for den studerendes evne til at påtage sig et erhvervsarbejde.

3.2 Vurdering af den studerendes funktionsnedsættelse og erhvervsevne

Som det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 1225 af 27. december 2003 er et væsentligt element i visitationen til ordningen en vurdering af, om den studerendes funktionsnedsættelse har så betydelige følger, at det ikke er muligt for den studerende at påtage sig erhvervsarbejde i nævneværdigt omfang.

Derudover skal funktionsnedsættelsen være varig. En varig funktionsnedsættelse er som udgangspunkt en funktionsnedsættelse, der hverken af sig selv eller ved behandling vil kunne bedres væsentligt inden for en længere årrække.

Ansøgningerne behandles individuelt og ud fra en vurdering af arten og graden af funktionsnedsættelsen og dennes betydning for erhvervsevnen.

Når UFS vurderer den fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelse, vurderes den studerendes aktuelle tilstand og funktionsniveau.

De i alt seks kriterier for vurderingen er formuleret ud fra det beskrevne lovgrundlag og den gældende praksis på området og er beskrevet i dokumentet *"Sådan vurderer Uddannelses- og forskningsstyrelsen ansøgninger om handicaptillæg"*¹³.

Når UFS vurderer ansøgninger om handicaptillæg, sker det på baggrund af lægefaglige oplysninger. Konkret betyder det, at UFS med udgangspunkt i den lægelige vurdering lægger vægt på følgende:

- 1) varigheden af funktionsnedsættelsen
- 2) beskrivelsen af funktionsnedsættelsen og dens sværhedsgrad,
- 3) om der er gentagne sygdomsperioder og risiko for tilbagefald,
- 4) om der er iværksat relevant behandling, hvilken effekt denne har, og om den studerende i rimeligt omfang medvirker til behandlingen,
- 5) om der er beskrevet restsymptomer eller bivirkninger af væsentligt omfang efter den iværksatte behandling, og
- 6) i hvilket omfang den studerende har eller har haft erhvervsarbejde.

¹³ [Sådan vurderer Uddannelses- og Forskningsstyrelsen ansøgninger om handicaptillæg \(su.dk\)](#)

I "Sådan vurderer Uddannelses- og forskningsstyrelsen ansøgninger om handicaptillæg", har UFS bl.a. præciseret, at det ikke indgår i vurderingen, at en studerende som følge af sin funktionsnedsættelse bruger længere tid på sit studie, herunder lektielæsning og forberedelse. Derudover lægges der ikke vægt på sociale og økonomiske forhold, som for eksempel forsørgerforpligtelser eller udgifter til medicin og behandling. Den studerendes studiemæssige situation, det vil sige valg af studie og omfanget af undervisningstimer, ferier med videre, er heller ikke en del af vurderingen.

UFS skal og kan i øvrigt ikke anvise et bestemt erhvervsarbejde, som en studerende vil kunne bestride. Jobbenes studierelevans, lokale forhold eller beskæftigelsessituation indgår ikke i vurderingen.

De lægefaglige oplysninger, der ligger til grund for tildeling af specialpædagogisk støtte (SPS), kan indgå i vurderingen. Det skal dog bemærkes, at selvom en studerende på grund af en funktionsnedsættelse har vanskeligheder i forhold til selve studiet, f.eks. bruger længere tid på sit studie, herunder læsning og forberedelse, er det ikke ensbetydende med, at man også er berettiget til handicaptillæg.

I sager, hvor studerende f.eks. har været udsat for et alvorligt ulykkestilfælde, som har medført en meget betydelig funktionsnedsættelse, og hvor de helbredsmæssige følger efter ulykken ikke kan fastslås på afgørelsestidspunktet, kan UFS bevilge et tidsbegrænset (midlertidigt) handicaptillæg. Det samme gælder for studerende, der rammes af sygdom, som potentielt medfører varige og betydelige helbredsmæssige gener. Når tillægget udløber, har den studerende mulighed for at søge igen med nye lægelige oplysninger, der beskriver sygdoms- og behandlingsforløbet samt effekten heraf. På baggrund heraf kan UFS genvurdere sagen og forlænge, godkende eller give afslag på ansøgningen.

UFS skal udelukkende tage stilling til den studerendes erhvervsevne i forhold til varetagelse af arbejde ved siden af studiet.

Vurderingen er skønsmæssig og sker altid på baggrund af en individuel vurdering af sagen. Det betyder også, at selvom der er to studerende, som har den samme diagnose, er det ikke ensbetydende med, at begge er berettigede til handicaptillæg. Studerende, der har den samme diagnose, har hver sit sygdoms- og behandlingsforløb. Selvom to personer har den samme diagnose kan de respondere forskelligt på den ordinerede behandling og symptomerne kan variere lige fra at være uden symptomer til symptomer i svær grad.

Såfremt der ikke er tilstrækkelig dokumentation, har UFS hjemmel i SU-lovens § 39 til at indhente oplysninger hos andre offentlige myndigheder for at kunne behandle den studerendes ansøgning om SU og handicaptillæg. Herudover giver den studerende samtykke til indhentning af lægelige oplysninger, og styrelsen kan efter SU-bekendtgørelsens § 35, stk. 2, indhente en sagkyndig udtalelse (f.eks. speciallægeerklæring).

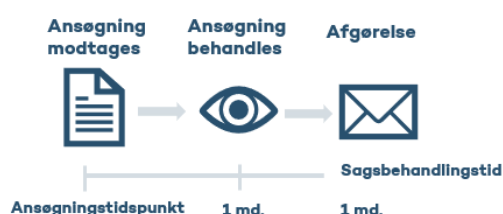
3.3 Sagsgange ved behandling af ansøgningerne

Handicaptillægsansøgninger gennemgår i dag typisk et af to sagsflow, som illustreret nedenfor.

Sagsbehandlingstiden under hvert sagsflow illustrerer det, der af UFS vurderes at være den realistiske sagsbehandlingstid inden for den nuværende ordning, ramme og vilkår, og hvor ansøgningen kan udtages til sagsbehandling en måned efter modtagelse (forudsat, at der ikke er en ophobning af ansøgninger).

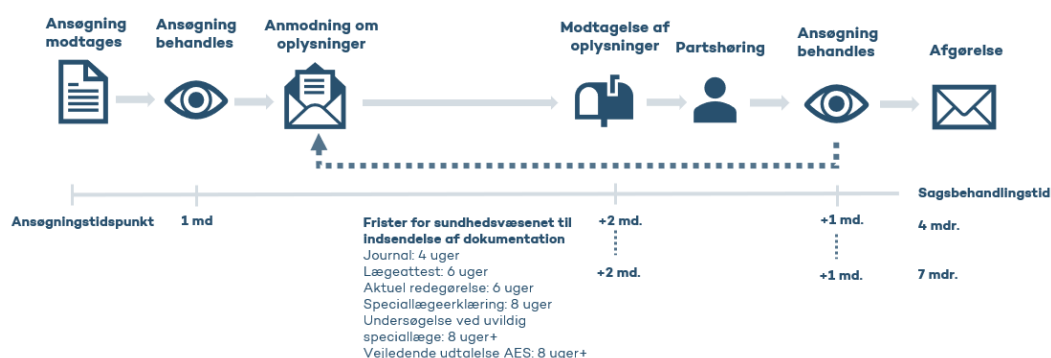
Sagsflow 1 viser et sagsforløb, hvor ansøger har oplyst sagen således, at UFS kan afgøre sagen på det foreliggende grundlag.

Sagsflow 1

Sagsflow 2 viser processen i de sager, hvor UFS vurderer, at der er behov for at indhente yderligere oplysninger – også ad flere omgange, hvor den samlede sagsbehandlingstid kan nå 7 måneder. Fristerne for sundhedssektorens indsendelse af dokumentation til UFS er fastsat af UFS.

Sagsflow 2

Den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger om handicaptillæg afhænger af, hvor mange ansøgninger, der gennemgår henholdsvis første eller andet sagsflow. Jo flere ansøgninger, der har en sagsproces som sagsflow 1, jo kortere vil den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstiden være og omvendt.

For den enkelte ansøger er den faktor, der har størst betydning for sagsbehandlingstiden således, om ansøgningen kan afgøres inden for sagsflow 1 eller sagsflow 2.

Ansøgning modtages

Når den studerende indgiver sin ansøgning, vil den fremgå automatisk i UFS' sagsbehandlingssystem og afvente sagsbehandling.¹⁴

Ansøgninger er inddelt på tre forskellige kategorier; videregående uddannelser, erhvervsuddannelser og forlængelsesansøgninger, der omfatter ansøgninger, hvor studerede, der tidligere har modtaget et tidsbegrænset (midlertidigt) handicaptillæg, skal genansøge for at få handicaptillægget forlænget.

Ansøgning behandles

Ansøgningerne behandles i kronologisk rækkefølge. Når ansøgningen bliver udtaget til sagsbehandling første gang, vurderer UFS ansøgningen med udgangspunkt i den lægefaglige dokumentation. UFS vurderer, om der kan træffes afgørelse på baggrund af den vedlagte dokumentation på det foreliggende grundlag eller om der er behov for at indhente yderligere lægefaglig dokumentation. Ansøger vil herefter enten modtage en afgørelse (sagsflow 1) eller blive orienteret om, hvilken dokumentation UFS indhenter med en frist (sagsflow 2).

Tilstrækkelig dokumentation (sagsflow 1)

Hvis dokumentationen beskriver den studerendes aktuelle tilstand udførligt, behandler UFS sagen på det foreliggende grundlag. UFS træffer i den forbindelse afgørelse og enten godkender eller giver afslag på ansøgningen.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 464 af 29. april 2019, at dokumentationen som udgangspunkt skal indeholde en lægelig erklæring om, hvad den studerende fejler og diagnose, hvordan sygdommen eller lidelsen kommer til udtryk, hvilken behandling den studerende eventuelt modtager, og hvad der i øvrigt måtte være planlagt i forhold til eventuel behandling, samt oplysninger om, hvordan sygdommen eller lidelsen påvirker den studerendes erhvervsevne.

Utilstrækkelig eller manglende dokumentation (sagsflow 2)

I de tilfælde, hvor UFS i første led af sagsbehandlingen vurderer, at der er utilstrækkelig eller manglende dokumentation for at kunne træffe afgørelse, anmoder UFS med angivelse af en given frist enten den studerende – eller direkte via sundhedssektoren – om indsendelse af den rette/tilstrækkelige dokumentation.

UFS kan enten anmode ansøger om at bestille en tid hos egen læge for at få udfyldt "Lægeattest til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen" og tilhørende journaloplysninger eller kan anmode privatpraktiserende speciallæger eller hospitalssektoren om udarbejdelse af en "aktuel redegørelse", speciallægeerklæring og/eller journal. Derudover kan UFS indkalde ansøger til undersøgelse ved en uvildig speciallæge eller bede om en vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. En "Aktuel redegørelse" er en mindre og kortere udgave af en speciallægeerklæring, der som udgangspunkt kan udarbejdes ud fra den studerendes journal og den aktuelle behandlingsplan, og derfor ikke kræver, at den studerende bliver indkaldt til en undersøgelse.

¹⁴ Jf. bilag 2

Erfaringsmæssigt indhenter UFS ofte supplerende oplysninger ad flere omgange i ansøgninger, hvor der enten er vedlagt meget mangelfuld dokumentation, eller hvor den studerende ikke er i aktuel behandling og derfor er tilknyttet egen læge¹⁵. I disse ansøgninger vil UFS indledningsvis bede om at få udfyldt "Lægeattest til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen" og journal ved ansøgers praktiserende læge.

Hvis UFS ikke modtager dokumentationen inden for den givne frist, rykker UFS efter praksis for denne. Hvis UFS har anmodet den studerende om dokumentation i form af bl.a. lægeattest, sætter UFS en frist for, hvornår dokumentationen skal være modtaget. Hvis fristen overskrides, beder UFS den studerende om at oplyse, om den studerende har været til lægen. UFS oplyser hertil, at UFS vil træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis UFS ikke hører noget fra den studerende inden for fristen.

I ansøgninger, hvor UFS indhenter oplysninger direkte fra sundhedssektoren, rykker UFS for disse oplysninger og kan ikke afslutte sagen, før oplysningerne er modtaget eller, der bliver indhentet oplysninger fra anden instans, idet sagen i sådanne tilfælde ikke er tilstrækkeligt oplyst, jf. officialprincippet.

Hvis UFS vurderer, at oplysningerne fortsat ikke er tilstrækkelige til at kunne træffe afgørelse, starter processen for indhentning af oplysninger igen, jf. sagsflow 2.

Såfremt en ansøger ikke har medvirket inden for den fastsatte frist, rykker UFS ansøger med en ny frist og oplyser om, at UFS vil afgøre sagen på foreliggende grundlag, hvilket kan betyde, at UFS ikke kan imødekomme ansøgning om handicaptillæg (afslag).

Høring over indhentede oplysninger fra andre end ansøgeren

Når der er indhentet oplysninger fra andre end ansøgeren, f.eks. direkte fra sundhedssektoren, og disse er modtaget, bliver de sendt i høring hos den studerende. Når høringsfristen på to uger er gået, vil ansøgningen igen afvente sagsbehandling. Disse er igen fordelt på videregående uddannelser, erhvervsuddannelser og forlængelsessager og bliver behandlet kronologisk efter ansøgningsdato.

Klageadgang

Ansøgeren har mulighed for at klage over UFS' afgørelse inden for klagefristen på fire uger. Den studerende kan sammen med klagen indsende yderligere og/eller efterspurgt dokumentation. Når UFS modtager en klage inden for klagefristen, tager UFS stilling til, om afgørelsen skal ændres eller fastholdes og videresendes til behandling ved Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger (herefter 'ankenævnet'), jf. i øvrigt lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Hvis der er behov for yderligere oplysninger til klagesagen, kan UFS selv rekvirere disse ved kontakt til sundhedsvæsenet eller via den studerende. Når UFS har modtaget de nødvendige oplysninger, vil der blive taget stilling til om afgørelsen skal fastholdes og dermed sendes til ankenævnet, eller om der kan gives medhold i klagen.

¹⁵ Jf. tabel 4.4, bilag 3

3.4 Information og vejledning til ansøger under ansøgningens behandling

Den studerende modtager en kvittering fra UFS, når ansøgningen er modtaget. Kvitteringsbrevet indeholder oplysninger om, at ansøgningen er modtaget. Derudover henviser UFS til sider på su.dk, hvor den studerende kan se, hvor langt UFS er med den generelle sagsbehandling – herunder den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fordelt på videregående uddannelser og erhvervsuddannelser. UFS henviser også til siden *Spørgsmål og svar om handicaptillæg* på [su.dk](https://www.su.dk), hvor den studerende kan finde svar på de oftest stillede spørgsmål. UFS henviser i øvrigt til, at den studerende kan tilføje supplerende dokumentation til ansøgningen ved at indsende via Digital Post.

Hvis det i sagsbehandlingen viser sig, at der er behov for at indhente yderligere dokumentation enten hos ansøger eller i sundhedssektoren, modtager ansøgeren besked herom¹⁶. Ansøger vil endvidere blive orienteret løbende, hvis UFS ikke modtager de oplysninger, som der er blevet anmodet om.

Hvis den studerende har spørgsmål til sin ansøgning, kan den studerende skrive til UFS via Digital Post. UFS besvarer disse henvendelser inden for ca. to til fire uger.

Den studerende har endvidere mulighed for at kontakte UFS telefonisk og modtage generel vejledning, hvis den studerende har spørgsmål af generel karakter.

Hjemmesiden bliver løbende tilpasset i forhold til de henvendelser og spørgsmål, som UFS ofte modtager i telefonisk og via Digital Post.

Den studerende kan følge med i status på UFS' sagsbehandling af ansøgninger om handicaptillæg på su.dk¹⁷. Status-siden opdateres en gang om ugen.

¹⁶ Jf. beskrivelsen af sagsskridt i afsnit 3.3

¹⁷ <https://www.su.dk/su/saerlig-stoette-til-foraeldre-handicappede-mv/handicaptillæg/status-paa-behandling-af-sager/>

4. Udfordringsbilledet

4.1 Indledning

Taskforcen har afdækket og analyseret de forhold, der har betydning for, at UFS' gennemsnitlige sagsbehandlingstid på ansøgninger om handicaptillæg har været stigende. Taskforcen har herunder fået indsigt i en række data på området, bl.a. om udvikling i ansøgningsmængde, sagsbehandlingstid og klagesager (jf. bilag 3).

Med afsæt heri, har taskforcen identificeret et samlet udfordringsbillede, der er sammensat af flere forskellige elementer. Der er således flere forklaringer på den lange gennemsnitlige sagsbehandlingstid i UFS.

Taskforcen konstaterer, at det synes at være et vilkår, at flere og flere studerende søger om handicaptillæg. Fra 2016 til og med 2023 er antallet af ansøgninger om handicaptillæg steget fra 3.087 til 7.066¹⁸. Det svarer til næsten 130 pct.

Stigningen i antal ansøgninger skyldes til dels, at ordningen blev udvidet til også at omfatte erhvervsuddannelser i 2019. Antallet af ansøgninger om handicaptillæg til erhvervsuddannelser udgjorde i alt 1.278 i 2023¹⁹, hvilket svarer til 18 pct. af alle modtagne ansøgninger om handicaptillæg i 2023.

Sideløbende er ansøgninger om handicaptillæg til videregående uddannelser steget betydeligt. I samme år som udvidelsen af ordningen til erhvervsuddannelser, steg ansøgninger til videregående uddannelser med ca. 20 pct. i forhold til året før (2018). Antallet af ansøgninger til de videregående uddannelser er fra 2018 til 2023 steget fra 3.616 til 5.788²⁰, hvilket svarer til en stigning på 60 pct.

Antallet af ansøgninger har i årene herudover oversteget antallet af afgjorte sager i UFS på trods af produktivitetsfremgang i både 2021, 2022 og 2023.²¹ Det har samlet set medført en ophobning af sager og en voksende sagspukkel og dermed en længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid i UFS.

Stigningen i antallet af ansøgninger om handicaptillæg må forventes fortsat at være et vilkår i årene fremover. Fra 2021 til 2023 har der været en årlig stigning i modtagne ansøgninger på mellem ca. 7-10 pct. I de første to måneder af 2024 ses allerede nu en stigning på 13 pct. i modtagne ansøgninger sammenlignet med samme periode sidste år (fra 1.173 i 2023 til 1.325 i 2024).

¹⁸ Jf. tabel 3.1, bilag 3

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

²¹ Jf. tabel 5.1, bilag 3

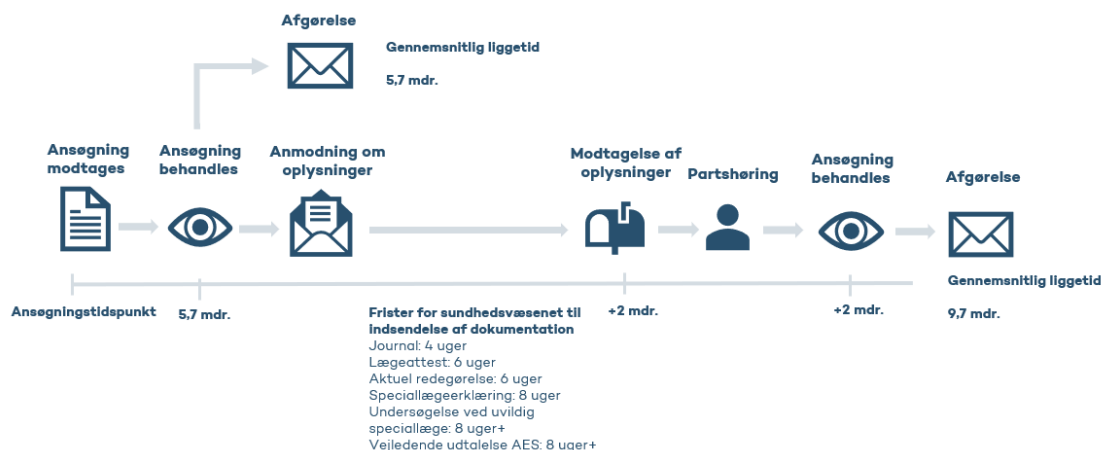
For studerende, der søger om handicaptillæg, betyder det, at de i en længere periode oplever usikkerhed om deres økonomiske situation.

4.2 Lang liggetid

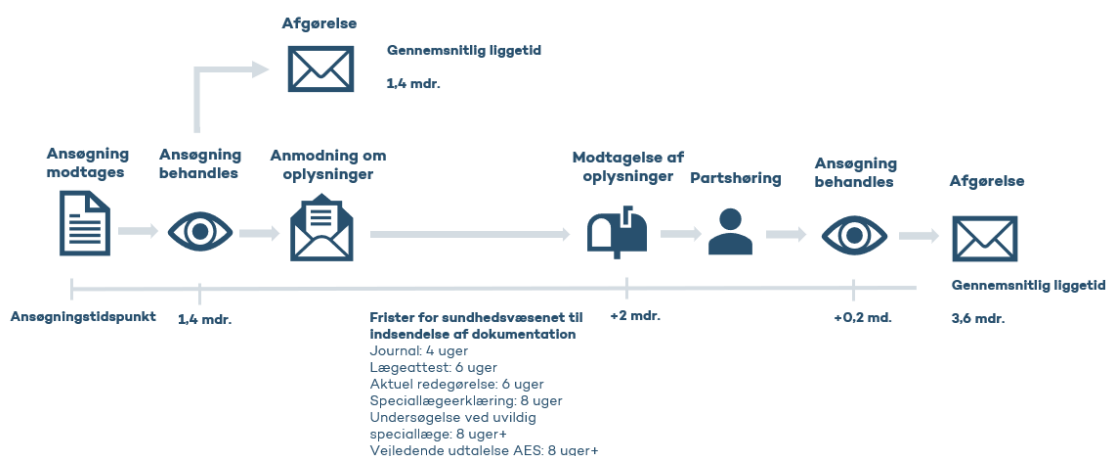
Den voksende sagspukkel medfører længere liggetider for særligt ansøgninger om handicaptillæg til videregående uddannelser, hvilket forlænger den gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

Liggetiden for afgjorte ansøgninger om handicaptillæg i 2023 for henholdsvis videregående og erhvervsuddannelser er illustreret herunder.

Gennemsnitlig liggetid for afgjorte ansøgninger om handicaptillæg til videregående uddannelser i 2023

Gennemsnitlig liggetid for afgjorte ansøgninger om handicaptillæg til erhvervsuddannelser i 2023

Som det fremgår i illustrationerne ovenfor, har ansøgninger på videregående uddannelser i 2023 en gennemsnitlig liggetid på ca. 5,7 måneder, før ansøgningen behandles første gang.

Til sammenligning sker sagsbehandlingen inden for 1,2 måneder for ansøgninger til erhvervsuddannelser. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er stort set uændret siden ordningen blev udvidet til at omfatte denne gruppe i 2019, og antallet af ansøgninger har været stabilt i perioden på ca. 1.000 ansøgninger om året. Når UFS har kunnet fastholde den relativt korte sagsbehandlingstid, så skyldes det, at disse ansøgninger behandles særskilt af hensyn til de meget korte SU-berettigende forløb på disse uddannelser, der typisk udgør 20 uger.

Liggetiden på ansøgninger om handicaptillæg fluktuerer i løbet af året i forbindelse med studiestart, hvor UFS modtager størstedelen (ca. 40 pct.) af alle ansøgninger i august-september.²²

Det er særligt i forbindelse med studiestart (august/september og delvist januar), at der opstår større sagspukler og længere liggetid. Den samlede liggetid for alle ansøgninger er derfor afhængig af, at der ikke ligger nye ansøgninger i bunken og venter på første sagsbehandling, når højsæsonen går i gang.

For både ansøgninger til videregående uddannelser og erhvervsuddannelser gælder det, at ansøgningen i gennemsnit afventer oplysninger i ca. to måneder.

Derudover opstår der en yderligere liggetid efter, at UFS har modtaget oplysninger fra sundhedssektoren. For ansøgninger til videregående uddannelser udgør liggetiden i gennemsnit to måneder inden en sagsbehandler vurderer sagen og de indkomne oplysninger. For ansøgninger til erhvervsuddannelser sker vurderingen ca. en måned efter, at oplysninger er modtaget.

Liggetiden udgør således en væsentlig del af den samlede sagsbehandlingstid for ansøgningerne.

Inden første sagsbehandling foretager UFS i dag ikke en indledende screening af ansøgningerne i forbindelse med modtagelse af en ansøgning.

I 2023 blev ca. 40 pct. af alle ansøgninger vurderet til at være fuldt oplyste ved modtagelsen, hvorved UFS træffer afgørelse uden at indhente yderligere oplysninger (sagsflow 1). Som følge af UFS' nuværende sagsproces (ingen screening ved modtagelsen og sagsbehandling i kronologisk rækkefølge), har disse ansøgninger samme liggetid, som øvrige sager, før de sagsbehandles første gang. Det betyder, at ansøgninger, der er fuldt materielt oplyste ved ansøgningstidspunkt, i lighed med andre ansøgninger afventer behandling.

²² Jf. figur 3.5, bilag 3

Følgende case viser et eksempel på sagsflow 1 (som beskrevet i kapitel 3):

 Ansøgning modtaget: 28. maj 2023

 Visiteret og behandlet af sagsbehandler: 29. september 2023

 Afgørelse: Tillæg

Sagsbehandlingstid: 4 måneder

Case

Psykisk funktionsnedsættelse: OCD og Aspergers syndrom.

Vedlagt: Epikrise fra psykiatrien fra 2014. Bevilling af bostøtte fra kommunen i 2014. Center for autisme: Funktionsudredning fra 2021. Andre oplysninger: Er bevilget SPS.

Taskforcen bemærker, at UFS vurderer, at en samlet gennemsnitlig sagsbehandlingstid for alle ansøgninger om handicaptillæg inden for de nuværende og givne rammer – og alt andet lige – vil være ca. fire måneder, selvom liggetiden for første og anden sagsbehandling nedbringes betydeligt. Det skyldes bl.a., at den samlede sagsbehandlingstid er afhængig af andelen af ansøgninger, hvor UFS indhenter supplerende dokumentation jf. kapitel 3.

Der er derfor grund til at se på, hvordan sagsprocessen og -flowet kan tilrettelægges på en måde, så fuldt oplyste ansøgninger hurtigere kan lægges til sagsbehandling samt hvordan andelen af fuldt oplyste ansøgninger ved ansøgningstidspunkt kan øges.

4.3 Ansøgerperspektivet - information og vejledning

Taskforcen har fået indblik i adgangen til og indholdet samt formen af den information og vejledning, der stilles til rådighed for ansøgeren på UFS' hjemmeside su.dk.

Taskforcen har bl.a. fået indblik i, hvordan ansøgerne på hjemmesiden su.dk og i minSU vejledes om krav til ansøgningen, om ansøgningsprocessen og om UFS' sagstrin i behandlingen af ansøgningen.

Taskforcen har gennemgået brugerrejsen for ansøger ved en gennemgang af ansøgningsmodulet i minSU og den information, som ansøger bliver præsenteret for i forbindelse med indsendelse af ansøgning og vedhæftning af lægefaglig dokumentation. Taskforcen har også set på UFS' vejledning om målgruppen for handicaptillæg og har identificeret følgende elementer som en del af udfordringsbilledet i forhold til information og vejledning.

Informationen på su.dk

Nogle ansøgere efterspørger bedre information og tidligere vejledning i forbindelse med ansøgning om handicaptillæg. I UFS' dialog med de videregående uddannelsesinstitutioner om SU-ordningen, har uddannelsesinstitutionerne tilkendegivet, at de studerende ofte har vanskeligt ved at orientere sig i informationen om handicaptillæg på su.dk.

Selvom UFS løbende har opdateret vejledningssiderne på su.dk og gjort dem mere brugervenlige, kan tilgængeligheden fortsat være vanskelig for mange studerende – f.eks. meget komprimerede tekster, høje lixtal og at informationsvideoerne om handicaptillæg på su.dk kan være svære at afkode. Hertil kommer, at begrebsanvendelsen på vejledningssiderne ikke alle steder er konsekvent.

Konsekvensen er, at det for ansøgeren kan være svært at orientere sig i vejledningen på su.dk og få den nødvendige information og overblik. Nogle ansøgere søger derfor information andre steder end su.dk og via alternative informationskanaler, f.eks. medstuderende, sociale medier mv. Det kan indebære en risiko for, at der opstår uklarhed og tvivl om ordningen i forhold til f.eks. ansøgningens dokumentation, dens omfang og indhold.

Målgruppe

For nogle studerende er det uklart og svært at vurdere, om de er omfattet af målgruppen for handicaptillæg.

Det betyder, at en del studerende, som ikke er i målgruppen for ordningen, søger om handicaptillæg – og det indebærer samtidig en risiko for, at nogle kan afstå fra at søge, selvom de kan være i målgruppen.

Dokumentation

Nogle ansøgere er i tvivl om, hvad der er nødvendigt at vedlægge i en ansøgning ved ansøgningsstart.

For nogle ansøgere kan der være udfordringer i graden af tilgængelighed i de informationer, der vigtige for, at ansøgeren kan indsende en så oplyst ansøgning, som muligt.

Det betyder, at der kan opstå usikkerhed i forhold til, hvilke lægelige oplysninger, der er tilstrækkelige at indsende som dokumentation for ansøgerens funktionsnedsættelse sammen med ansøgningen, og for andre er det f.eks. vanskeligt at forstå, hvad betegnelsen "lægelige oplysninger" dækker over. Det kan skyldes, at det for nogle ansøgere ikke i tilstrækkelig grad er klart beskrevet hvilken dokumentation, der skal vedlægges ansøgningen.

Derudover oplever nogle studerende, når de henvender sig til deres behandler i sundhedssektoren eller opsøger rådgivning i forbindelse med et behandlingsforløb i sundhedssektoren, at sundhedssektoren oplyser de studerende, at det er UFS, der skal indhente oplysninger – og de studerende opfordres derfor af sundhedssektoren til ikke selv at vedlægge/indsende oplysningerne til UFS.

For nogle ansøgere er det uklart, hvorfor UFS indhenter yderligere lægefaglig dokumentation – og ofte ad flere omgange i sundhedssektoren. Nogle ansøgere med en dokumenteret funktionsnedsættelse giver over for uddannelsesinstitutionerne og over for UFS udtryk for, at det kan opfattes som mistillid, når UFS beder om yderligere lægefaglig dokumentation hos sundhedssektoren. Derudover giver det anledning til stor frustration blandt ansøgerne, da det samtidig medfører en yderligere forlængelse af sagsbehandlingstiden med bekymringer om økonomi og fremtid på uddannelsen til følge.

Det kan igen skyldes, at de studerende ikke er tilstrækkeligt bekendt med kravene til indholdet af dokumentation – og ofte sammenligner med dokumentationskrav i andre støtteordninger, som f.eks. SPS. Studerende med funktionsnedsættelser skal ofte

forholde sig til mange forskellige støtteordninger og kan i den forbindelse miste overblikket²³.

I andre tilfælde har ansøger ikke en sygdomshistorik, men blot en lægeerklæring fra egen læge. Derudover har flere ansøgere medfødte handicap eller funktionsnedsættelser, som er diagnosticeret og behandlet i barndommen eller i tidlig ungdom, og disse ansøgere har ofte ikke nyere lægefaglig dokumentation, der beskriver deres aktuelle funktionsniveau og kan derfor være i tvivl om hvilken dokumentation, de skal vedlægge i ansøgningen.

Ansøgnings- og sagsprocessen

For nogle ansøgere er det også vanskeligt at gennemskue ansøgnings- og sagsprocessen og de enkelte trin i UFS' behandling af ansøgningen fra ansøgningen indsendes, til den bliver afgjort i UFS.

Når ansøgningen er under behandling i UFS, kan ansøger derfor miste overblikket over, hvor sagen er og hvor lang tid, man skal vente på svar. Der er således et stort behov hos ansøger for mere gennemsigtighed og overblik over, hvor langt ansøgningen er i processen og dermed vished om og tillid til, at ansøgningen er under behandling.

Der er derfor grund til at se på, hvordan vejledning og information om ordningen kan gøres bedre, så de studerende får bedre indsigt i, hvem der er i målgruppen for handicaptillæg, hvilken dokumentation, der skal vedlægges ansøgningen, og bedre indsigt i ansøgnings- og sagsprocessen, jf. også Myndighedsguiden²⁴.

At man som ansøger oplever en god ansøgningsproces har ofte stor værdi i sig selv – og handler om andet end blot at modtage en afgørelse.

4.4 Indhentning af lægefaglig dokumentation i sundhedssektoren

Lægeattester fra praktiserende læger

De lægeattester, styrelsen anmoder om og indhenter fra praktiserende læger i ansøgninger, hvor dokumentation er meget mangelfuld, er ofte ikke tilstrækkeligt dækkende til at kunne lægges til grund for UFS' konkrete vurdering af graden af ansøgers funktionsnedsættelse, og de kan derfor ofte ikke lægges til grund for UFS' afgørelse.

Ankenævnet har over for UFS oplyst, at det er nævnets vurdering, at lægeattester fra praktiserende læge ofte ikke beskriver det aktuelle funktionsniveau fyldestgørende nok. Derudover lægger praktiserende læge ofte vægt på sociale forhold og hvorvidt ansøger bruger længere tid på sin uddannelse pga. sin funktionsnedsættelse, hvilket ikke indgår i vurderingen af ansøgers funktionsniveau jf. kapitel 2 og 3.

At attesterne ikke er fyldestgørende kan skyldes, at den nuværende udformning af lægeattesten ikke lægger op til fyldestgørende beskrivelser af ansøgers funktionsniveau,

²³ 'Bedre vilkår for studerende med funktionsnedsættelser', Uddannelses- og Forskningsministeriet (2022) <https://ufm.dk/publikationer/2022/bedre-vilkar-for-studerende-med-funktionsnedsaettelser>

²⁴ Myndighedsguiden, Folketingets Ombudsmand (<https://www.ombudsmanden.dk/myndighedsguiden/>)

ligesom attesten har meget få lighedspunkter med den type attester, som de praktiserende læger oftere udfylder til brug på det kommunale område.

Det kan for den praktiserende læge derfor være svært at vurdere, hvad attesten skal indeholde, og hvor fyldestgørende den skal være. Det betyder, at de praktiserende læger ofte har vanskeligt ved at udarbejde en fyldestgørende attest til brug for UFS' vurdering og afgørelse.

Konsekvensen er, at UFS ofte må indhente supplerende lægefaglig dokumentation – typisk hos uvildige speciallæger, hvor den studerende skal indkaldes til undersøgelse. Det er medvirkende til at forlænge sagsbehandlingstiden betydeligt i UFS til stor gene for ansøgeren.

Der er derfor grund til at se på, hvordan de praktiserende læger kan gives bedre muligheder for at udarbejde mere fyldestgørende attester, der kan lægges til grund for UFS' afgørelser.

Flere anmodninger hos praktiserende læger i samme sag

Når UFS anmoder om en lægeattest, sender UFS en anmodning til ansøger via Digital Post. Anmodningen består af en forside, hvor det er beskrevet, hvilken funktionsnedsættelse, der skal beskrives og om UFS har behov for journalmateriale og epikriser (sammendrag af patientjournal fra hospital mv.). UFS beder herefter ansøgeren om at bestille tid hos egen læge for at udfylde attesten og medbringe attesten i udskrevet form til undersøgelsen.

Da lægerne kan hente lægeattesten digitalt via Lægeforeningens hjemmeside, bliver første side i anmodningen ofte glemt. Det betyder, at UFS efterfølgende skal rykke lægen for fremsendelse af journaloplysninger mv. Derudover er der i flere sager ikke beskrevet den efterspurgte funktionsnedsættelse i lægeattesten, hvilket betyder, at UFS skal anmode om supplerende oplysninger.

Dette medvirker til yderligere forvirring og ventetid for den enkelte ansøger, der har svært ved at forstå, hvorfor UFS rykker for oplysninger eller beder om supplerende oplysninger, når UFS har modtaget den lægeattest, som der er anmodet om. Derudover bliver liggetiden for ansøgningen forlænget, da UFS skal rykke de praktiserende læger for journal eller en ny lægeattest, der ligeledes medfører merarbejde for den enkelte lægepraksis.

Der er derfor grund til at se på, hvordan allerede eksisterende selvbetjeningsforløb kan anvendes til en mere effektiv og smidig indhentning af supplerende lægefaglig dokumentation fra de praktiserende læger, der samtidig kan sikre, at den korrekte funktionsnedsættelse beskrives.

4.5 Relevant og fyldestgørende dokumentation

I størstedelen af de ansøgninger, som UFS modtager, er det UFS' vurdering, at der er vedlagt forældet og manglende dokumentation. I nogle tilfælde ses det, at der slet ingen dokumentation er vedlagt ansøgningen.

Til trods for, at ansøgningerne er vedlagt forældet og manglende dokumentation – og også efter indhentning af supplerende dokumentation –, er det UFS' vurdering, at dette ikke er tilstrækkeligt til at give et afslag på en ansøgning.

Denne vurdering bygger på indholdet, men også på antallet af hjemvisninger af klager fra ankenævnet, hvor UFS har givet afslag på handicaptillæg. I ankenævnets årsrapport for 2022²⁵ står der bl.a.:

"Sager om handicaptillæg er ofte komplicerede sager, som kræver en vurdering af, om den studerendes erhvervsevne er meget betydeligt nedsat. En sådan afgørelse bygger på et betydeligt skøn.

Den studerendes funktionsnedsættelse kan udvikle sig under sagens behandling, og ankenævnet modtager ofte nye oplysninger under sagens behandling, som både angår tiden op til ansøgningstidspunktet og efterfølgende forværringer. Dette kan være medvirkende til, at disse sager ændres eller hjemvises oftere end andre sags typer.

*En stor del af hjemvisningerne skyldes dog, at sagen efter ankenævnets opfattelse ikke har været oplyst i nødvendigt omfang forud for afgørelse og oversendelsen til nævnet. Det er således styrelsen, der skal sikre, at de nødvendige oplysninger om ansøgerens erhvervsevne er indhentet, før styrelsen træffer afgørelse"*²⁶

Det fremgår af ankenævnets høringssvar til lovændringen i 2018, at det er ankenævnets opfattelse, at sager om ansøgning om handicaptillæg er omfattet af officialmaksimen, og at ansvaret for oplysning af sagen påhviler myndigheden, som skal sikre, at der træffes afgørelse på et forsvarligt grundlag. Det er således ankenævnets opfattelse, at UFS har pligt til at indhente supplerende oplysninger, hvis den dokumentation, som er indsendt af ansøger, er mangelfuld²⁷.

Hjemvisninger fra ankenævnet²⁸ og ankenævnets krav til UFS' sagsoplysning og indholdet af den lægefaglige dokumentation gennem de senere år har medført, at UFS som konsekvens heraf har tilrettelagt sin praksis sådan, at UFS i størstedelen af ansøgningerne indhenter supplerende lægefaglige oplysninger, før UFS træffer afgørelse.²⁹

På baggrund af ankenævnets praksis på området indhenter UFS således lægelig dokumentation i sager, hvor den studerende ikke i tilstrækkelig grad har dokumentation for

²⁵ <https://ast.dk/publikationer/arsrapport-2022-ankenævnet-for-statens-uddannelses-stotteordninger>

²⁶ Ibid.

²⁷ 'Kommenteret høringssnotat over høringssvar til udkast til forslag til ændring af SU-loven' <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/1182/bilag/1/2021903.pdf>

²⁸ Jf. tabel 7.4, bilag 3

²⁹ Jf. tabel 4.4, bilag 3

arten og graden af sin varige funktionsnedsættelse. I sådanne tilfælde vil UFS indhente nye oplysninger i form af en lægeattest eller en uvildig speciallægeerklæring mv., som beskriver funktionsnedsættelsen. Det er også tilfældet, hvis den studerende f.eks. har oplyst, at vedkommende har en funktionsnedsættelse, og vedkommende ikke har sendt tilstrækkelig dokumentation herfor eller der ikke foreligger dokumentation for funktionsnedsættelsen.

Indhentning af supplerende lægefaglig dokumentation er med til at forlænge den gennemsnitlige sagsbehandlingstid betydeligt.

I 2022 indhentede UFS således supplerende lægefaglig dokumentation i 68 pct. af de afgjorte ansøgninger – en andel, der i 2023 faldt til 58 pct. Denne udvikling skal bl.a. ses i lyset af de allerede igangsatte tiltag for bedre oplyste ansøgninger på ansøgningstidspunktet, som således har haft en effekt (jf. afsnit 4.6).

UFS indhenter som nævnt ofte supplerende oplysninger ad flere omgange, hvis den lægefaglige dokumentation ved ansøgningens start er meget utilstrækkelig – og UFS indhenter ofte supplerende oplysninger direkte fra sundhedssektoren.

Taskforcen bemærker, at det i overensstemmelse med intentionen bag ordningen må antages, at ansøgere med en varig funktionsnedsættelse som udgangspunkt vil have og kan dokumentere en sygdomshistorik i form af journal, speciallægeerklæringer eller anden lægefaglig dokumentation og i udgangspunktet skal tilvejebringe dette i forbindelse med ansøgningen.

Den store andel af ansøgninger og klagesager, hvor UFS indhenter oplysninger enten hos ansøger eller direkte i sundhedssektoren eller via ansøger er med til at forlænge den gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

Følgende case viser et eksempel på sagsflow 2 (som beskrevet i kapitel 3), hvor der indhentes lægefaglig dokumentation ad flere omgange:

 Ansøgning modtaget: 1. december 2022

 Visiteret af sagsbehandler: 31. marts 2023

 Anmodninger om lægeattest + Journal: 31. marts 2023
 Modtaget lægeattest: 23. maj 2023
 Rykker læge for journal og epikrise + manglende side i lægeattest: 30. maj 2023
 Rykkerskrivelse til ansøger: 28. juni 2023
 Telefonisk rykker til læge: 5. juli 2023
 Modtager oplysninger: 12. juli 2023

 Partshering: 12. juli 2023 (2 ugers frist)

 Ansøgning behandles: Der kan ikke træffes afgørelse ud fra dokumentation: 15. august 2023

 Orientering om indkaldelse til speciallæge: 17. august 2023
 Indkaldelse til undersøgelse med tid d. 1. september 2023: 24. august 2023
 Modtaget speciallægeerklæring: 1. september 2023

 Partshering: 5. september 2023 (2 ugers frist)

 Ansøgning behandles: 20. september 2023

 Afgørelse: Afslag **Sagsbehandlingstid: 10 måneder**

Case
Psykisk funktionsnedsættelse: Nonverbal indlæringsforstyrrelse (obs. ADHD).
Vedlagt: Journalnotat og epikrise fra Børne- og ungdomspsykiatrien fra 2004.
Andre oplysninger: Ingen SPS, arbejdet fuld-tid i sabbatår.

Der er derfor grund til at se på hvordan og hvilke tiltag, der kan understøtte, at ansøgninger om handicaptillæg i højere grad end tidligere kan vurderes at være tilstrækkeligt oplyste på ansøgningstidspunktet med det mål, at sagsbehandlingstiden kan nedbringes i forhold til i dag.

Siden ordningen blev indført har ansøgninger på baggrund af psykiske funktionsnedsættelser og diagnoser udgjort en større og større andel af de indkomne ansøgninger (i 2008 udgjorde denne type ansøgninger 38 pct. ud af alle ansøgninger og ca. 75 pct. i 2023³⁰) og behovet for indhentning af supplerende lægefaglig dokumentation på psykiske funktionsnedsættelser og diagnoser er særligt stort.

Det skyldes, at der er tale om komplekse skøn i forhold vurderingen af funktionsnedsættelsens/diagnosens omfang, sværhedsgrad og ansøgerens aktuelle funktionsniveau, og hvor ansøger enten er i behandling hos egen læge eller ikke følger behandling. I disse tilfælde indkalder UFS ansøger til undersøgelse ved en uvildig speciallæge.

Stigningen i ansøgninger på baggrund af psykiske funktionsnedsættelser og diagnoser vurderes fortsat at være et vilkår i årene fremover.

4.6 Allerede igangsatte tiltag for nedbringelse af den samlede sagsbehandlingstid

UFS arbejder løbende med at tilpasse og optimere ansøgningsprocessen samt effektivisere sagsgangene. I de seneste år har UFS på den baggrund igangsat en række tiltag for nedbringelse af sagsbehandlingstiden på ansøgninger om handicaptillæg:

Ansøgningsproces

- En løbende optimering af vejledningsindsatsen over for ansøgere, sundhedssektor, institutioner mv. for at øge andelen af ansøgninger, der indeholder fyldestgørende dokumentation på ansøgningstidspunktet.
- Et forstærket fokus på løbende at tilpasse brugerrejsen for ansøgere, som kan have særlige udfordringer i forhold til at medvirke til sagsoplysningen.
- Studerende, som er tildelt tidsbegrænset handicaptillæg, vil 3 måneder inden udløb modtage brev om, at det er muligt at søge om forlængelse af handicaptillæg, hvis der ikke er sket en bedring af den helbredsmæssige tilstand.
- UFS har på baggrund af de lange liggetider i februar 2024 iværksat et tiltag, hvor ansøgere, hvis ansøgning endnu afventer første behandling, modtager en vejledning om de typer af dokumentation, der som minimum bør være til stede i en ansøgning. I vejledningen beskrives det også, hvordan ansøger kan indsende denne dokumentation til UFS, og at den vil indgå i behandlingen af ansøgningen.

Sagsproces

- En prioritering af yderligere ressourcer til området inden for UFS' samlede opgaver og rammer, herunder i 2023. Oplæring i sagsbehandlingen på området er dog ressourcekrævende og længerevarende.

³⁰ Jf. tabel 3.3 og figur 3.4, bilag 3

- Udvikling og implementering af flere digitale værktøjer, som samlet set i højere grad understøtter en mere effektiv, optimal og detaljeret styring, herunder på baggrund af øget indsigt i data med henblik på bedre at kunne prioritere og afvikle sagerne.
- Ændring af ansøgningsmodulet i minSU og af vejledning til SU-medarbejdere på uddannelsesinstitutionerne med fokus på oplysning om relevant dokumentation og bedre oplyste ansøgninger ved ansøgningsstart.
- Effektivisering af arbejdsgange for sagsbehandling af klager og indkomstkontrol gennem etablering af særskilte teams.
- Opkvalificering af administrative medarbejdere og studentermedhjælpere i forbindelse med besvarelse af borgerhenvendelser, afgørelser i ansøgninger med manglende medvirken fra ansøger og mere effektiv rykkerprocedure og dialog med sundhedsvæsenet i ansøgninger, hvor UFS har anmodet om supplerende lægefaglig dokumentation.
- Påbegyndt dialog med Lægeforeningen om udfordringer vedr. udformning af "Lægeattest til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen".
- Prioritering af ressourcer til nedbringelse af liggetid for ansøgninger til videregående uddannelser, der afventer første sagsbehandling.

Tiltagene har i et vist omfang har haft effekt med en produktivitetsfremgang i form af flere afgjorte sager på 6 pct. i forhold til 2022 samtidig med, at UFS i 2023 har modtaget 10 pct. flere ansøgninger i forhold til 2022.

Derudover er liggetiden, hvor UFS afventer supplerende lægefaglige oplysninger blevet nedbragt fra ca. 3,3 måneder i gennemsnit i 2022 til 2 måneder i 2023.

I 2023 har UFS, jf. ændringer i vejledning på hjemmeside og ansøgningsmodul, kunne afgøre 42 pct.³¹ af ansøgningerne uden at skulle indhente yderligere dokumentation i sundhedssektoren, hvilket er en stigning på ca. 10 procentpoint. fra året før.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er dog steget fra 2022 til 2023.

4.6.1 Afdækning af nye teknologiske løsninger

UFS arbejder samtidig med en afdækning af, hvordan nuværende og nye teknologiske løsninger kan bringes i anvendelse og understøtte arbejdsgange og processer i sagsbehandling af ansøgninger om handicaptillæg.

Det gælder f.eks. afdækninger af muligheder for, om kunstig intelligens kan understøtte sagsbehandlingen.

³¹ Jf. tabel 4.4, bilag 3

UFS har i den forbindelse indgået et samarbejde med en leverandør for at afsøge mulighederne for at udvikle en automatiseret screening af indkomne ansøgninger om handicaptillæg, således at modellen kan fungere som støtte i vurderingen af, om en sag er tilstrækkelig oplyst ved ansøgningstidspunkt.

Det er forventningen, at en sådan løsning kan bidrage til, at UFS kan træffe hurtigere afgørelser i sager, som er tilstrækkeligt oplyste fra starten og samtidig give ansøger hurtigere svar i tilfælde af anmodning om yderligere oplysninger. UFS afventer aktuelt vejledende udtalelse fra Datatilsynet. Hvis denne udtalelse falder positivt ud, vil den videre afdækning af mulighederne for udvikling kunne igangsættes umiddelbart herefter med forbehold for leverandøren.

5. Anbefalinger

5.1 Om anbefalingerne

Det har stor betydning for studerende med funktionsnedsættelser, at de får hurtig afklaring af deres økonomi, når de begynder på en uddannelse.

Den lange sagsbehandlingstid på ansøgninger om handicaptillæg kan have store konsekvenser for en i forvejen udsat gruppe af studerende, der pga. af deres funktionsnedsættelse ikke har samme vilkår for at tage en uddannelse som andre studerende, da de ikke kan supplere deres SU med indtægt fra erhvervsarbejde.

Taskforcen har i sit arbejde med anbefalinger til tiltag og initiativer, der kan medvirke til at afkorte den nuværende meget lange gennemsnitlige sagsbehandlingstid, taget afsæt i den præmis, at stigningen i antallet af ansøgninger om handicaptillæg må forventes at fortsætte i årene fremover.

Grundtækten i taskforcens arbejde med anbefalingerne har derfor også været behovet for at pege på tiltag og initiativer, der kan understøtte, at studerende med dokumenterede varige funktionsnedsættelser af en art og sværhedsgrad skal have hurtigere svar på deres ansøgning om handicaptillæg.

Taskforcens anbefalinger er forslag til håndtering af udfordringerne med de lange sagsbehandlingstider, der i dag kendetegner området, men udgør ikke egentlige løsninger, jf. taskforcens opdrag. Taskforcen vurderer, at egentlige løsninger forudsætter et mere grundlæggende gennemsyn af ordningen set i forhold til den udvikling, der siden ordningens etablering er set i forhold til dens oprindelige hensigt.

Da handicaptillægsordningen blev indført i 2004, var det forventningen, at det ville være en ordning med en forholdsvis lille volumen. Således fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at det var forventningen, at omkring 500-600 studerende svarende til under en halv procent af samtlige studerende på videregående uddannelse, årligt ville gøre brug af ordningen.

Antallet af studerende der modtager handicaptillæg har 20 år efter vist sig at være væsentligt større, idet ca. 10.000 studerende på videregående uddannelser, svarende til 3,6 pct. årligt modtager handicaptillæg. Dertil kommer ca. 1.100 elever på erhvervsuddannelserne.

Denne udvikling har medført, at UFS modtager mange flere ansøgninger end det oprindeligt var antaget – og det uden, at lovgrundlaget og dermed hvilke krav, der stilles til den omfattende sagsbehandling ved hver enkelt ansøgning, har været genovervejet.

Det stigende antal ansøgninger og det stigende behov for at indhente supplerende lægefaglig dokumentation er medvirkende til lange sagsbehandlingstider til gene for den enkelte ansøger og betyder, at UFS i dag har ekstraordinære og stadigt voksende administrative udgifter forbundet med behandlingen af sagerne på et niveau, der ligger ud over normalen, når der sammenlignes med administrationen af andre sagsområder inden for SU-ordningen og i UFS generelt.

Udviklingen peger på et behov for overvejelser om perspektiver i en mere robust og langtidsholdbar håndtering, som med stor effekt kan imødegå en fortsat stigende ansøgningmængde og stille de studerende bedre – og samtidig skabe bedre balance i forholdet mellem ressourcer og administrativ sagsbehandling i UFS.

Taskforcens anbefalinger er udarbejdet og formuleret inden for den fastlagte ramme i kommissoriet og peger på tiltag, som med forventet effekt kan sikre, at de studerende med dokumenterede varige funktionsnedsættelser af en art og sværhedsgrad skal have hurtigere svar på deres ansøgning om handicaptillæg og støttes med solid information om målgruppe, dokumentation, sagsproces mv.

Udgangspunktet for taskforcens anbefalinger har derfor været at nedbringe sagsbehandlingstiden mest muligt for særligt to grupper af studerende:

- Studerende med dokumenterede varige funktionsnedsættelser
- Studerende, der har oplyst deres sag på ansøgningstidspunktet.

Taskforcen har arbejdet systematisk med anbefalingerne ud fra det identificerede udfordringsbillede, de allerede igangsatte tiltag og med vægt på sammenhængen og koblingen på tværs mellem de forskellige anbefalinger – deres indbyrdes afhængighed og på, hvordan de støtter hinanden.

Taskforcen har gennemlyst de enkelte anbefalingers konsekvenser i forhold til de nuværende rammer for ordningens administration. Det betyder også, at taskforcen i sine anbefalinger har reflekteret over, hvordan de hænger sammen med og kan spille ind i allerede igangsatte initiativer i UFS med en samtidig opmærksomhed på, hvorvidt anbefalingerne vil kunne udgøre potentielle benspænd for allerede igangsatte initiativer eller indebære væsentlige praktiske eller ressourcemæssige udfordringer.

Tidshorisonten for implementeringen af anbefalingerne varierer. Taskforcen peger således på tiltag og initiativer, der umiddelbart kan implementeres og andre med længere implementeringshorisont. Målsætningen er på sigt at opnå en sagsbehandlingstid på to-tre måneder for disse grupper – forudsat at der ikke sker en væsentlig stigning i antallet af ansøgninger. Samtidig er det målsætningen, at studerende, som ikke har oplyst sagen ved ansøgningstidspunktet, inden for én måned hører fra styrelsen med henblik på at sikre oplyste sager så tidligt som muligt i processen.

Taskforcen har, jf. kommissoriet, været i dialog med ankenævnet forud for de endelige formuleringer af anbefalingerne.

5.1.1 Erfaringer fra sammenlignelige forvaltningsområder

Taskforcen har i forbindelse med taskforcens arbejde endvidere været i dialog med andre relevante offentlige myndigheder, som vurderes at behandle og træffe afgørelse i sammenlignelige typer af borgerbårede ansøgningssager. Taskforcen har på den baggrund inddraget erfaringer fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), Civilstyrelsen, Familieretshuset og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) med henblik på at undersøge, hvordan disse myndigheders administration af borgerbårede ansøgningssager er tilrettelagt, herunder hvilke konkrete tiltag myndighederne evt. har taget for at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Taskforcen erfarer, at visse af myndighederne oplever, at der kan være udfordringer i forhold til den dokumentation, som myndighederne modtager sammen med ansøgningen. Udfordringerne består i, at oplysningerne og dokumentationen fra borgeren ikke altid er fyldestgørende, relevant eller tilstrækkelig, hvilket betyder, at myndighederne ofte har behov for at indhente yderligere dokumentation i forbindelse med behandlingen af ansøgningen, hvilket er medvirkende til at forlænge sagsbehandlingstiden.

Taskforcen erfarer endvidere at myndighederne generelt også har fokus på at sikre, at kommunikation og vejledning til borgeren er så klar og forståelig som mulig, så borgeren får en bedre forståelse af, hvilke oplysninger og dokumentation myndigheden skal bruge for at kunne træffe afgørelse på et fyldestgørende grundlag i sagen.

Visse myndigheder har herudover fokus på at visitere sagerne på et tidligt stadie i sagsbehandlingsprocessen, således man hurtigt får et overblik over, hvilke sager der er tilstrækkeligt oplyst til at kunne træffe en afgørelse på et fyldestgørende foreliggende grundlag og hvilke sager, hvor der er behov for at indhente oplysninger for at kunne træffe en afgørelse i sagen. I denne sammenhæng erfarer taskforcen, at visse af myndighederne har en anden ressourcefordeling af henholdsvis administrative medarbejdere og sagsbehandlere, hvoraf de administrative medarbejdere i højere grad end sagsbehandlere visiterer og kategoriserer sagerne i det indledende forløb. Det er herunder også de administrative medarbejdere, der i sagernes indledende fase indhenter relevante oplysninger, såfremt det er nødvendigt for at kunne træffe afgørelse.

Visse myndigheder er endvidere i lovgivningen tillagt hjemmel til at fastsætte krav om, at der skal vedlægges et minimum af dokumentation sammen med ansøgningen. Et krav om minimumsdokumentation giver således myndigheden mulighed for lettere at kunne give et formalitetsafslag, hvilket indebærer, at myndigheden ikke behandler sagen yderligere, før visse typer af dokumentation er indsendt til brug for myndighedens behandling af ansøgningssagen.

Taskforcen kan herudover konstatere, at visse myndigheder indledningsvis kategoriserer og rubricerer ansøgningerne i forskellige typer af sager, så der samlet set bliver skabt et bedre overblik over sagsporteføljen. Formålet herved er at effektivisere sagsprocesserne samt at kunne prioritere sagerne, herunder f.eks. inddele sagerne i såkaldte "fast track baner" ud fra fastsatte interne kriterier. Det betyder, at visse sager kan afgøres hurtigere.

5.2 Overblik – taskforcens anbefalinger

På baggrund af taskforcens kortlægninger og analyser mv. opstiller taskforcen i alt ti anbefalinger, der skal understøtte en kortere sagsbehandlingstid til gavn for de studerende.

Taskforcens ti anbefalinger er bygget op om i alt fire temaer, der tager afsæt i udfor-dringsbilledet (som beskrevet i kapitel 4) og er følgende:

Tabel 1. Oversigt over taskforcens anbefalinger

Anbefaling	Udfordring	Igangsættes
Tema 1: Hurtigere screening og behandling af typer af ansøgninger (fast track)		
1. Hurtigere screening af ansøgninger på ansøgningstidspunktet	Ansøgninger om handicaptillæg til videregående uddannelser havde i 2023 en gennemsnitlig liggetid på ca. 5,7 måneder, inden en sagsbehandler så på sagen første gang.	Første halvår 2024 (delvist igangsat)
2. Udvikling af screeningsværktøjer, der kan identificere ansøgninger, der er fuldt materielt oplyste efter konkrete kriterier på modtagelsestidspunktet	Ansøgninger, der er fuldt materielt oplyste ved ansøgningstidspunkt ligger i kø og afventer behandling i lighed med andre ansøgninger.	Første halvår 2024 (delvist igangsat)
Tema 2: Bedre information til og vejledning af ansøger før og efter ansøgningsstart		
3. Webinar ved studiestart	Nogle ansøgere efterspørger bedre information og tidligere vejledning i forbindelse med ansøgning om handicaptillæg.	Sommer 2024
4. Bedre vejledning på su.dk om krav til dokumentation og ansøgningsproces	Nogle ansøgere er i tvivl om målgruppen for handicaptillæg, om krav til og indhold af den lægefaglige dokumentation, og ansøgnings- og sagsprocessen kan for mange ansøgere være uklar.	Sommer 2024
5. Et mere oplysende kvitteringsbrev med opfordring til at indsende dokumentation	I størstedelen af de ansøgninger, som UFS modtager, er det UFS' vurdering, at der er vedlagt forældet og manglende dokumentation. I nogle tilfælde ses det, at der slet ingen dokumentation er vedlagt ansøgningen.	Første halvår 2024
6. Status på ansøgning i minSU	Sagsproces og ansøgningens aktuelle status er uklar for mange ansøgere.	Sommer 2024
Tema 3: Forenkling og standardisering af praksis for udarbejdelse og indhentning af aktuell lægefaglig dokumentation i sundhedssektoren		
7. Ny skabelon for UFS' indhentning af lægeattest hos praktiserende læge	Den lægeattest, UFS anmoder om og indhenter fra praktiserende læger i ansøgninger, hvor dokumentation er meget mangelfuld, er ofte ikke tilstrækkeligt dækkende til at kunne lægges til grund for UFS' konkrete vurdering af graden af ansøgers funktionsnedsættelse, og de kan derfor ofte ikke lægges til grund for UFS' afgørelse.	Første halvår 2024
8. Effektiv indhentning af lægefaglige oplysninger fra sundhedssektoren	Den nuværende indhentning af supplerende lægefaglig dokumentation er ofte med til at forlænge sagsbehandlingstiden.	Ultimo 2024 /primo 2025
Tema 4: Relevant og fyldestgørende dokumentation på ansøgningstidspunktet og ansøgers medvirken til oplysning af sagen		
9. Minimumskrav til dokumentation ved ansøgningstidspunktet	Alt for mange studerende med dokumenterede funktionsnedsættelser venter i dag for længe på svar på deres ansøgning om handicaptillæg. UFS indhenter i dag i stort omfang supplerende lægefaglig dokumentation i mange ansøgninger, og det er med til at forlænge sagsbehandlingstiden for alle studerende, herunder de studerende, som har dokumenterede varige funktionsnedsættelser og for de studerende, der har oplyst deres sag på ansøgnings-tidspunktet. Studerende med dokumenterede varige funktionsnedsættelser af en art og sværhedsgrad skal have hurtigere svar på deres ansøgning.	Første halvår 2024
10. Udstedelse af vejledning, som supplement til lovgivningen	Reglernes indhold og fortolkning af reglerne, herunder praksis på området, kan med fordel uddybes, herunder hvad der forstås ved 'lægelig dokumentation'.	Første halvår 2024

5.3 Tema 1: Hurtigere screening og behandling af typer af ansøgninger (fast-track)

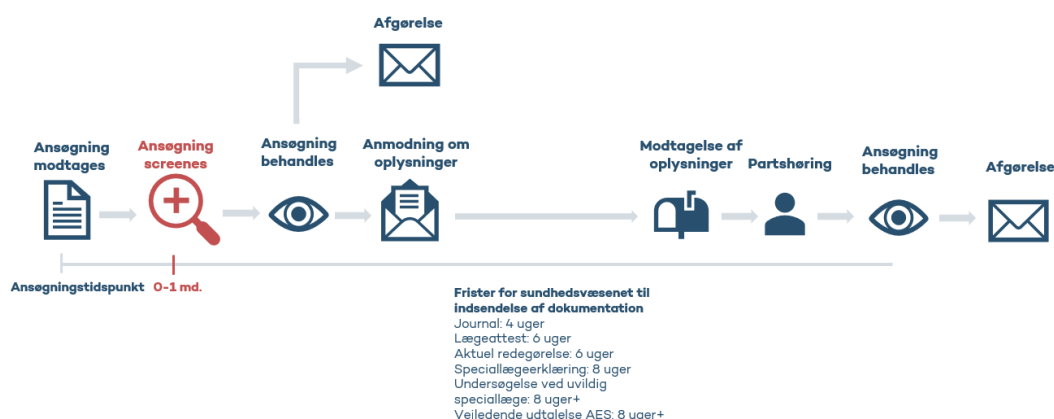
Anbefaling 1: Hurtigere screening af ansøgninger på baggrund af typer af dokumentation

Ansøgninger om handicaptillæg til videregående uddannelser havde i 2023 en gennemsnitlig liggetid på ca. 5,7 måneder, inden en sagsbehandler så på sagen første gang.

Taskforcen anbefaler derfor, at UFS tilstræber, at nye ansøgninger screenes af administrative medarbejdere for vedlagt dokumentation hurtigst muligt umiddelbart efter modtagelse.

Hvis der ikke er indsendt dokumentation eller hvis den indsendte dokumentation ikke umiddelbart vurderes fyldestgørende og/eller vurderes at være mangelfuld, anmoder UFS om den relevante dokumentation, inden sagen udtages til sagsbehandling.

Screeningen skal som udgangspunkt ske inden for den første måned, som illustreret nedenfor:

Anbefalingen medfører, at

- Administrative medarbejdere i enheden skal fremadrettet screene alle indkomne ansøgninger kort tid efter, at den studerende har søgt om handicaptillæg.
- Hvis ansøgningen mangler dokumentation, modtager den studerende en opfordring til at indsende yderligere dokumentation til UFS.
- Det er hensigten, at de administrative medarbejdere på sigt uddannes til at vurdere, hvorvidt der foreligger tilstrækkelig og fyldestgørende dokumentation til, at UFS kan behandle sagen på det foreliggende grundlag, og således at sagen derved hurtigt kan tages ud til afgørelse.
- På sigt vil ansøgninger, der er fuldt oplyste på ansøgningstidspunktet, derved kunne blive hurtigere behandlet, end det sker i dag.

Anbefalingen forudsætter, at der skal være tale om typer af lægefaglig dokumentation – som eksempelvis journalmateriale – som det forventes, at ansøger har tilgængeligt via sundhed.dk eller har ret til at få udleveret fra behandlingssted i sundhedsvæsenet, ved sin praktiserende læge eller privatpraktiserende speciallæge. Anbefalingen skal ses tæt sammenhæng anbefalingerne 3, 4 og 5.

Taskforcen anbefaler, at tiltaget i første omgang iværksættes for ansøgninger om handicaptillæg til videregående uddannelser for at sikre en hurtigere effekt på de lange sagsbehandlingstider for disse sager.

Taskforcen noterer sig, at UFS allerede nu har igangsat initiativet for ansøgninger modtaget i starten af 2024 med henblik på så vidt muligt at undgå en yderligere sagspukkel og liggetid. Hertil noterer taskforcen sig, at UFS for alle ansøgninger modtaget i 2023, der afventer første sagsbehandling, vil udsende et orienteringsbrev, hvori UFS vejleder om indsendelse af yderligere dokumentation.

Taskforcen forventer, at tiltaget vil medføre, at den studerende hører fra UFS tidligere i ansøgningsprocessen og i større grad vil have mulighed for at medvirke til at oplyse sagen forud for sagsbehandlingen. Det vil i nogle tilfælde kunne forkorte sagsbehandlingstiden, da ansøgningen er bedre oplyst, når en sagsbehandler ser på sagen første gang.

Det er formodningen, at UFS derved vil kunne undgå at indhente oplysninger ad flere omgange, da sagen forud for sagsbehandlingen kan være bedre oplyst fra starten, hvis den studerende oplyser sagen tilstrækkeligt.

Anbefalingen kan endvidere medvirke til, at de studerende, der efter indsendelse af den anmodede dokumentation, i nogle tilfælde vil kunne få afgjort deres sag hurtigere. Dette vil særligt gavne de studerende, der har eller har haft et forløb i sundhedsvæsenet, beskæftigelsesindsats mv. og derigennem har fået dokumenteret deres funktionsnedsættelse og funktionsniveau.

Taskforcen bemærker, at UFS fortsat skal behandle de ansøgninger, hvor den studerende ikke reagerer på henvendelsen eller ikke har en veldokumenteret funktionsnedsættelse. Ved ansøgninger med mangelfuld dokumentation, skal der således fortsat indhentes lægefaglig dokumentation.

Taskforcen bemærker yderligere, at screeningstiltaget udelukkende tager udgangspunkt i hvilken type dokumentation, der er vedlagt. Ansøgningen skal fortsat behandles af en sagsbehandler, der herefter vurderer, om der på baggrund af den vedlagte dokumentation, kan træffes afgørelse, eller om der skal indhentes supplerende dokumentation i sundhedssektoren.

Tiltaget vurderes på kort sigt at have en effekt på afvikling af sagspuklen og nedbringelse af ansøgningernes liggetid, men vil i sig selv ikke udgøre en langsigtet løsning på nedbringelse af sagsbehandlingstiden, da UFS fortsat skal behandle de ansøgninger, hvor ansøger vedhæfter meget mangelfuld dokumentation eller ikke reagerer på UFS' opfordring til at indsende yderligere dokumentation.

Hvis det på sigt lykkes at få nedbragt liggetiden for den første egentlige sagsbehandling, kan det overvejes at justere screeningsomfanget. Det anbefales dog, at der arbejdes videre med screeningstiltaget således, at de administrative medarbejdere på sigt kan vurdere dokumentationen og anmode om yderligere oplysninger.

Taskforcen foreslår på den baggrund derfor, at UFS foretager en løbende evaluering af tiltaget i forhold til effekt og udvikling i sagspuklen sammenholdt med udviklingen i antal ansøgninger, og at muligheden for at opmærke oplyste sager til hurtigere sagsbehandling undersøges. I den forbindelse kan UFS samtidig løbende overveje at anvende øvrige medarbejdere i enheden til mulige screeningstiltag.

Taskforcen bemærker, at UFS her bør tage afsæt i Folketingets Ombudsmands [myndighedsguide om sagsbehandlingstid](#) pkt. 5 i forhold til gode sagsbehandlingsrutiner ift. screening og visitation.

Anbefaling 2: Udvikling af screeningsværktøjer, der kan identificere ansøgninger, der er materielt oplyste efter konkrete kriterier på modtagelsestidspunktet

Taskforcen anbefaler, at UFS behandler ansøgningerne efter, om selve indholdet af dokumentationen i en ansøgning indholdsmæssigt/materielt er tilstrækkeligt i forhold til, at der kan træffes afgørelse.

Anbefalingen indebærer, at

- UFS etablerer digitale screeningsværktøjer, der automatisk kan opdele indkomne ansøgninger i materielt oplyste og ikke-oplyste ansøgninger, jf. afsnit 4.6.1
- De administrative medarbejdere i enheden på sigt får opbygget kompetencer til behandling af de ikke-oplyste ansøgninger, så der bliver anmodet om oplysninger hurtigere i sagsforløbet.
- De oplyste ansøgninger behandles hurtigere, så de ikke ligger i kø blandt de ikke-oplyste ansøgninger, hvor der indhentes oplysninger fra ansøger eller i sundhedssektoren.

Anbefalingen forventes at medføre, at studerende, der har oplyst sin sag fuldt ud ved ansøgningsstart, således at UFS har den nødvendige dokumentation til at kunne træffe afgørelse, vil få deres sag behandlet hurtigere end tilfældet er i dag. Derudover vil tiltaget muligvis kunne bidrage til, at UFS kan indhente supplerende dokumentation hurtigere med hjælp fra de administrative medarbejdere i enheden.

Taskforcen bemærker hertil, at højere prioritering af sagsbehandling af oplyste ansøgninger vil kunne medføre, at ansøgere, der ikke har fyldestgørende dokumentation, kan vente længere tid på svar. Denne anbefaling skal derfor ses i nær sammenhæng med tiltag i tema 2 og tema 4, der skal medvirke til, at flest mulige ansøgninger er oplyste på ansøgningstidspunkt.

5.4 Tema 2: Bedre information til og vejledning af ansøger, før og efter ansøgningsstart

Anbefaling 3: Webinarer ved studiestart

Taskforcen anbefaler, at UFS i forbindelse med studiestart i august/september og januar/februar udbyder et webinar på su.dk, der optages og efterfølgende kan lægges på hjemmesiden med link fra selvbetjeningsløsningen i minSU, hvor ansøgningsproces, dokumentation, målgruppe mv. gennemgås.

Webinaret holdes med klar angivet disclaimer om, at webinaret alene omhandler generel vejledning. Det kan overvejes at etablere en chat-funktion til webinaret, hvor deltagerne kan stille generelle spørgsmål under webinaret.

Den studerende vil på denne måde forud for ansøgning kunne få et bedre indblik i sagsprocessen og omfanget af den lægefaglige dokumentation, der er nødvendig, for at UFS kan træffe afgørelse. Det vil dermed bidrage til en grundlæggende større forståelse for på hvilket grundlag, UFS træffer afgørelse, og hvorfor UFS kan have behov for at indhente yderligere dokumentation.

Interesseorganisationer, uddannelsesinstitutioner mv., kan endvidere henvise studerende, der skal søge om handicaptillægget til at deltage i eller se webinaret, hvis de har spørgsmål til ansøgning og sagsproces.

Webinaret forventes også at give den studerende større ejerskab i sagsbehandlingsprocessen, således at den studerende er bedre oplyst og klædt på til at indsende den lægefaglige dokumentation, som de allerede har til rådighed på ansøgningstidspunktet, således at UFS kan behandle ansøgningen hurtigere til gavn for den studerende.

Anbefalingen vil samtidig kunne medføre, at der i et mindre omfang kan allokere resourcer fra vejledning til sagsbehandling.

Taskforcen bemærker, at UFS ikke kan give konkret vejledning forud for ansøgning om handicaptillæg, da UFS ikke kender til den enkelte ansøgers historik eller kan vurdere funktionsnedsættelsens sværhedsgrad. Der skal og kan derfor alene være tale om generel vejledning om ansøgningsproces og omfang af den lægefaglige dokumentation.

Anbefaling 4: Bedre vejledning på su.dk om krav til dokumentation og ansøgningsproces

Taskforcen anbefaler, at UFS styrker vejledningen på su.dk med følgende elementer:

Ansøgningsproces og video-infografik

UFS skal afsøge muligheden for at udvikle video-infografik til su.dk, der formidler de vigtigste og mest teksttunge sider på hjemmesiden vedr. ansøgningsproces, lægefaglig dokumentation og sagsproces.

Video-infografikken skal erstatte de tidligere talevideoer på su.dk og sikre, at de begreber, der bliver brugt i lovgivning og vurdering bliver udfoldet, så det er mere forståeligt for den studerende.

Video-infografikken kan også indeholde en tjekliste, som den studerende kan støtte sig op ad i ansøgningsprocessen.

Det forventes, at en video-infografik kan medvirke til at forbedre brugerrejsen for en målgruppe, som *kan* have vanskeligt ved at læse og forstå su.dk. Video-infografik kan bidrage til større forståelse og udbredelse af viden om ansøgningsprocessen samt indholdet af lægefaglige dokumentation ved ansøgningstidspunkt, hvilket kan medvirke til bedre oplyste ansøgninger ved ansøgningsstart.

Taskforcen anbefaler, at det tydeligt fremgår, at fuldt oplyste ansøgninger kan forvente en kortere sagsbehandlingstid sammenlignet med ikke-fuldt oplyste ansøgninger, hvor til der skal indhentes yderligere lægefaglig dokumentation.

Taskforcen anbefaler, at UFS tager kontakt til interesseorganisationer mv., så repræsentanter fra målgruppen har mulighed for at komme med input og forbedringer inden video-infografikken bliver lagt på hjemmesiden.

Taskforcen bemærker, at udvikling af video-infografik forudsætter ressourcer til it og kommunikation. Derudover vil det kræve ressourcer til vedligeholdelse, da der løbende kan forekomme ændringer som følge af bl.a. ændring af lovgivning, praksis mv.

Cases på su.dk om typer af funktionsnedsættelser og vejledning om lægelig dokumentation for konkrete funktionsnedsættelser

Taskforcen anbefaler, at UFS i sin vejledning til ansøgerne på su.dk i højere grad og mere kvalitativt og udtømmende beskriver, hvad 'lægefaglig dokumentation' betyder og giver mere klare og konkrete eksempler på hvilken type af dokumentation, der som minimum bør være vedlagt ved ansøgningens start samt hvad UFS lægger vægt på, når en sagsbehandler efterfølgende vurderer om dokumentationen er fyldestgørende til at kunne træffe afgørelse.

Anbefalingen indebærer, at

- Eksemplerne skal være fordelt på (grupper af) funktionsnedsættelser, der gør det tydeligt, hvad UFS lægger vægt på i vurderingen og skal være suppleret med konkrete dokumentationseksempler
- UFS udarbejder tydelige cases og eksempler, hvor fremstillingen er tæt koblet til den dokumentation, som den studerende skal vedlægge ansøgningen for bedst muligt at dokumentere og underbygge den pågældende funktionsnedsættelse.

Det forventes, at vejledningen kan give større forståelse for og udbrede om viden om indholdet af lægefaglig dokumentation ved ansøgningstidspunkt. Tydelige cases vil endvidere kunne bidrage til en større gennemsigtighed for potentielle ansøgere om, hvad der som minimum bør være vedlagt af lægefaglig dokumentation, når den

studerende har en given funktionsnedsættelse. Dette kan medvirke til, at flere ansøgninger er bedre oplyste på ansøgningstidspunktet.

Taskforcen er opmærksom på, at det kan være vanskeligt at udarbejde dækkende konkrete cases og dokumentationseksempler, idet der udover lægefaglig dokumentation også indgår andre forhold så som indkomst, SU-forhold mv., der har betydning for vurderingen af den enkelte ansøgning.

Taskforcen bemærker også, at cases kan indebære en risiko for, at nogle ansøgere kan få en vis forventning om, at deres ansøgning efter vejledningen er tilstrækkeligt oplyst, hvilket potentielt kan indebære klager over sagsbehandlingen med henvisning til case-beskrivelserne.

Anbefalingen skal bl.a. ses i sammenhæng med anbefalingerne i tema 3 og 4 om mere effektiv sagsoplysning før og efter ansøgningstidspunkt.

Anbefaling 5: Et mere oplysende kvitteringsbrev med opfordring til at indsende dokumentation

Taskforcen anbefaler, at det nuværende autogenerede kvitteringsbrev, der sendes til ansøger, suppleres med information om den (type af) lægefaglige dokumentation, der er afgørende for, at UFS kan behandle ansøgningen hurtigt og med en opfordring til at indsende dokumentationen.

Anbefalingen indebærer, at

- Det i kvitteringsbrevet tydeligt beskrives, hvor vigtig fyldestgørende lægefaglig dokumentation er for en hurtigere behandling af ansøgningen
- Der i kvitteringsbrevet oplistes eksempler på hvilken type lægefaglig dokumentation, der som minimum bør være vedlagt i ansøgningen
- Ansøger i kvitteringsbrevet tydeligt opfordres til at indsende lægefaglig dokumentation med henblik på at den kan indgå i behandlingen af ansøgningen.

Det forventes, at et mere oplysende kvitteringsbrev vil kunne medføre, at flere ansøgere bliver opmærksom på at indsende lægefaglig dokumentation, og at sagsbehandlingstiden derved kan afkortes.

Anbefaling 6: Status på ansøgning i minSU

Taskforcen anbefaler, at UFS undersøger muligheden for at etablere en funktionalitet, så den enkelte ansøger kan følge med i status på egen ansøgning i minSU.

Taskforcen forventer, at dette kan medvirke til at understøtte hjælp-til-selvhelp, da ansøger i højere grad kan tage ejerskab og initiativ til sin ansøgning og samtidig give ansøgeren et bedre indblik i sagsprocessen.

Det forventes hertil, at UFS vil kunne bruge færre ressourcer på at vejlede om status på en ansøgning, som det er tilfældet i dag. Tiltaget kan derfor medvirke til at lette presset på administrative medarbejdere i UFS.

Taskforcen bemærker, at udvikling af en af sådan funktion kræver it-udvikling og at en løsning er indtænkt i et nyt SU-fagsystem, som dog først forventes udviklet inden for en årrække.

Taskforcen anbefaler derfor, at UFS afsøger midlertidige alternativer, der kan give den enkelte ansøger et bedre indblik i ansøgningens aktuelle status. Det kan f.eks. være mere detaljerede fremstillinger i det nuværende statusoverblik, der i dag gives på su.dk, hvorved den enkelte ansøger i højere grad end i dag kan sammenligne sin ansøgnings status med det generelle overblik.

Taskforcen anbefaler, at forventede sagsbehandlingstider for henholdsvis fuldt oplyste ansøgninger og for ikke-fuldt oplyste ansøgninger, hvortil der skal indhentes yderligere lægefaglig dokumentation, tydeligt fremgår, jf. også anbefaling 4 (video-infografik).

Taskforcen bemærker, at UFS her bør tage afsæt i Myndighedsguiden om sagsbehandlingstid, herunder retningslinjer for orientering af ansøgere om forventet sagsbehandlingstid og om fremdrift i sagerne mv.

5.5 Tema 3: Forenkling og standardisering af praksis for udarbejdelse og indhentning af aktuel lægelig dokumentation i sundhedssektoren

Anbefaling 7: Ny skabelon for UFS' indhentning af lægeattest hos praktiserende læge

Taskforcen anbefaler, at UFS tilpasser den nuværende skabelon for 'Lægeattest til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen', så den kan understøtte det indhold og den kvalitet, som ankenævnet efterspørger i relation til lægefaglig dokumentation.

Det anbefales, at lægeattesten udformes som en generel helbredsattest, der f.eks. ses anvendt på det kommunale område. Den skal opbygges, så der er bedre plads til beskrivelse af funktionsniveau samtidig med, at det skal fremgå klart, hvad der skal beskrives.

Taskforcen bemærker, at UFS forud for taskforcens arbejde har haft drøftelser med Lægeforeningen om attesten, hvor bl.a. foreningens og UFS' ønsker til ændringer af attesten har været drøftet, da attestens nuværende udformning ikke i tilstrækkelig grad understøtter en fyldestgørende beskrivelse af ansøgers aktuelle funktionsniveau. Tilpasninger af attesten vil derfor naturligt ske i et samarbejde med Lægeforeningen.

Anbefalingen medfører, at UFS i dialog med bl.a. Lægeforeningen afdækker tilpasninger af attesten.

Taskforcen forventer, at en ændring af lægeattesten – svarende til en generel helbredsattest – vil medføre, at attesten vil være mere genkendelig for de praktiserende læger, hvilket vil kunne understøtte, at den praktiserende læge kan udfærdige en fyldestgørende attest. Det forventes endvidere, at UFS dermed også i højere grad kan træffe afgørelse ud fra en lægeattest og tilhørende journaloplysninger end i dag.

Det er taskforcens forventning, at UFS derved vil kunne mindske indhentning af lægefaglige oplysninger ad flere omgange, da lægeattesten i højere grad vil indeholde en fyldestgørende beskrivelse af den studerendes funktionsnedsættelse og funktionsniveau. Dette vil være til gavn for den studerende, der vil få hurtigere svar på sin ansøgning, og den samlede sagsbehandlingstid i UFS.

Taskforcen bemærker, at der på trods af ændringer i udformningen af lægeattesten fortsat vil være behov for at indhente supplerende oplysninger i nogle ansøgninger, da lægeattesterne fortsat vil kunne have varierende indhold i forhold til beskrivelsen af den studerendes funktionsnedsættelse og -niveau.

Derudover skal det understreges, at de praktiserende læger hverken kan eller skal vurdere ansøgers erhvervsevne, men kun kan beskrive diagnose, behandling og symptomer samt funktionsnedsættelses betydning for det generelle funktionsniveau. Tiltaget vurderes således primært at have en effekt i de ansøgninger, hvor handicaptillægget alt andet lige kan tildeles alene på baggrund af en lægeattest, idet attesten primært angår ansøgere, som ikke er i aktuel behandling.

Taskforcen bemærker, at ændring af lægeattesten kan medføre en stigning i takst, der aktuelt udgør 850 kr., som afholdes af UFS. En ændring af lægeattesten kan dog samtidig betyde, at UFS skal indhente færre speciallægeerklæringer end i dag, hvorved UFS' udgifter hertil kan reduceres.

Anbefaling 8: Mere effektiv indhentning af oplysninger fra sundhedssektoren

Taskforcen anbefaler, at UFS undersøger muligheden for at benytte allerede eksisterende elektroniske selvbetjeningsforløb til en mere effektiv og smidig indhentning af supplerende lægefaglig dokumentation fra de praktiserende læger.

I sundhedssektoren findes it-sundhedsplatforme, der er velkendte for de praktiserende læger, hvorigennem UFS ville kunne anmode om oplysninger direkte ved den praktiserende læge. Anmodningen træder først i kraft, når den studerende via et selvbetjeningsforløb og inden for en given frist, har igangsat anmodningen og derefter kan bestille en tid til undersøgelse hos den praktiserende læge.

Taskforcen anbefaler endvidere UFS at afsøge muligheden for at benytte systemer, der er velkendte på det kommunale område til indhentning af oplysninger hos speciallæger, offentlige og private hospitaler mv. fremfor at sende anmodning direkte CVR-numre og sikker mail, som er tilfældet i dag.

Taskforcen forventer, at en mere effektiv indhentning af lægefaglige oplysninger kan bidrage til, at UFS kan modtage oplysninger hurtigere og dermed afkorte sagsbehandlingstiden og samtidig benytte færre ressourcer på at rykke sundhedssektoren for oplysninger.

Det må endvidere forventes, at implementering af et sådant system forudsætter finansiering og kan øge UFS' udgift til indhentning af lægefaglig dokumentation.

5.6 Tema 4: Relevant og fyldestgørende dokumentation på ansøgningstidspunktet og ansøgers medvirken til oplysning af sagen

Anbefaling 9: Minimumskrav til dokumentation ved ansøgningstidspunktet

Alt for mange studerende med dokumenterede funktionsnedsættelser venter i dag for længe på svar på deres ansøgning om handicaptillæg. UFS indhenter i dag i stort omfang supplerende lægefaglig dokumentation i mange ansøgninger, og det er med til at forlænge sagsbehandlingstiden for alle studerende, herunder de studerende, som har dokumenterede varige funktionsnedsættelser og for de studerende, der har oplyst deres sag på ansøgningstidspunktet.

Taskforcen understreger derfor behovet for, at studerende med dokumenterede varige funktionsnedsættelser af en art og sværhedsgrad skal have hurtigere svar på deres ansøgning.

Målgruppen for ansøgere om handicaptillæg er studerende, der har en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som pga. af deres varige funktionsnedsættelse ikke kan supplere deres SU med indkomst fra et studiejob og klare sig på almindelige SU-vilkår.

Det må derfor grundlæggende forudsættes og forventes, at ansøgere om handicaptillæg har en dokumenteret varig funktionsnedsættelse forud for en ansøgning. Dette var således forudsætningen, da ordningen blev indført, herunder også i forbindelse med ændringen af SU-loven i 2019, hvor det af lovbemærkningerne fremgår, at den studerende ved ansøgning om handicaptillæg skal fremsende fyldestgørende og aktuel lægelig dokumentation for, at den studerende har en varig og betydelig funktionsnedsættelse.

For at understøtte dette anbefaler taskforcen, at:

- Der sigtes efter at tilvejebringe lovhjemmel med henblik på at kunne fastsætte minimumskrav til lægefaglig dokumentation for den varige funktionsnedsættelse og ansøgerens erhvervsevne, som skal vedlægges ansøgningen på ansøgningstidspunktet.
- Uddannelses- og Forskningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen arbejder videre med at afklare de nærmere muligheder og rammer for en sådan lovhjemmel.³²

Med anbefalingen lægges der op til, at det undersøges, hvordan der kan fastsættes krav om, at der på ansøgningstidspunktet skal være tale om en varig funktionsnedsættelse, der er lægefagligt dokumenteret, før UFS behandler sagen. Det må i den forbindelse forventes, at den studerende har mulighed for nemt og uden betaling at kunne tilvejebringe denne dokumentation, da dokumentationen forventes at være allerede tilgængelig for den studerende på ansøgningstidspunktet.

³² Taskforcen har set på, hvorvidt der inden for den nuværende lovgivning vil kunne fastsættes regler om minimumskrav til dokumentation. Det er vurderingen, at det ikke er tilfældet, og at det således er nødvendigt, at der tilvejebringes hjemmel i SU-loven til, at UFS kan fastsætte sådanne regler om krav til dokumentation ved ansøgning om handicaptillæg efter lovens § 7, stk. 3.

En sådan hjemmel vil give UFS mulighed for hurtigere at træffe afgørelse i en række sager på det foreliggende grundlag, hvilket samtidig forventes at frigøre ressourcer til at sagsbehandle sager, hvor den påkrævede dokumentation rent faktisk er til stede³³. Dette vil forkorte sagsbehandlingstiden til gavn for de studerende i målgruppen og for alle, der oplyser deres ansøgning fyldestgørende og korrekt på ansøgningstidspunktet.

Det bemærkes, at der må forventes fortsat at være sager, hvor dokumentation på trods af en sådan hjemmel fortsat ikke er tilstrækkelig til at træffe afgørelse, og hvor UFS derfor skal indhente supplerende lægefaglig dokumentation. Det forventes dog, at der vil være færre af denne type af sager, hvor der skal indhentes supplerende dokumentation, som følge af tiltaget.

Taskforcen er opmærksom på, at en sådan anbefaling i nogle sager vil stille større krav end i dag til den studerendes ansvar for at oplyse egen sag. Anbefalingen skal derfor ses i tæt sammenhæng med anbefalingerne i tema 2 om bedre information til og vejledning af ansøger før og efter ansøgningsstart.

Taskforcen er endvidere opmærksom på, at ansøgere, der ikke er i behandling i hospitalssektoren og derfor ikke kan tilgå deres journal- og lægefaglige oplysninger via sundhed.dk, som udgangspunkt selv skal kontakte egen læge eller speciallæge for at få udleveret journalmateriale forud for ansøgning.

Taskforcen foreslår derfor, at det også skal afklares, hvordan de studerende nemt kan få udleveret journal ved privatpraktiserende læger og speciallæger.

Anbefaling 10: Udstedelse af vejledning som supplement til lovgivningen

Taskforcen anbefaler, at der som supplement til anbefaling nr. 9 udstedes en vejledning til SU-reglerne om handicaptillægsordningen.

Vejledningen skal orientere om reglernes indhold og fortolkning af reglerne, herunder udbyde praksis på området.

Der lægges op til, at det f.eks. uddybes, hvad der forstås ved 'lægelig dokumentation'. UFS skal i vejledningen klart definere, hvilken dokumentation, der er tilgængelig for de studerende og som de skal vedlægge i ansøgningen, før UFS kan behandle ansøgningen.

Følgende dokumentation kunne være eksempler herpå:

- *Fra offentligt sygehus:* Hvis man som studerende er eller har været i behandling på et offentligt sygehus, kan man hente journaloplysninger, udskrivningsbreve (epikriser) og henvisninger fra egen læge på sundhed.dk.
- *Fra egen læge:* Journalnotater fra konsultationer hos egen læge fremgår ikke af sundhedsjournalen på sundhed.dk, men den studerende har ret til at få en kopi af dem hos egen læge. Journalnotater fra egen læge er relevante for ansøgning, hvis de omhandler funktionsnedsættelsen.

³³ Jf. beskrivelsen i kapitel 2 og 3

- *Fra privathospitaler eller privatpraktiserende speciallæge:* Journalnotater fra privathospitaler og speciallæger fremgår normalt ikke af sundhed.dk, men disse vil den studerende også have ret til at få en kopi af, hvis denne kontakter det pågældende hospital eller en speciallæge.
- *Anden lægefaglig dokumentation:* den studerende kan have adgang til eller være i besiddelse af andre lægeattester, speciallægeudtalelser eller neuropsykologiske undersøgelser om funktionsnedsættelsen.
- *Fra jobcentret:* Har den studerende været i forløb i jobcentret, kan der være relevante oplysninger herfra, eksempelvis arbejdsprøvninger og/eller lægeattester.

I vejledningen kan der desuden tages hensyn til ansøgere, der har et medfødt handicap eller er diagnosticeret i barndommen/tidlig ungdom, idet UFS kan uddybe, hvilken dokumentation, der skal vedlægges i ansøgningen.

Taskforcen forventer, at det med denne anbefaling vil være mere tydeligt for de studerende, hvad der skal vedlægges for at kunne få en afgørelse om handicaptillæg hurtigst muligt. Det giver de studerende bedre forudsætninger for at medvirke korrekt og rettidigt til sagsoplysningen.

Der har tidligere været udstedt en vejledning på området, som ikke mindst UFS oplevede skabte stor værdi for området, da der var større klarhed, herunder om krav til dokumentation og om målgruppen.

Det er taskforcens forventning, at en ny vejledning vil bidrage til at sikre en klarere beskrivelse af krav til lægelig dokumentation, hvordan begreber skal defineres, hvordan arbejdssevnen vurderes mv.

En vejledning er ikke bindende, men vil tydeliggøre UFS' og - hvor relevant – ankenævnets fortolkning af reglerne.

Vejledningen vurderes samtidig at kunne bidrage til en mere ensartet sagsbehandling på området.

Det kræver ikke en hjemmel at udstede en vejledning, men den kan udstedes på foranledning af den myndighed, som administrerer et område.

5.7 Overvejede initiativer og tiltag

Taskforcen har i sit arbejde med anbefalingerne drøftet og overvejet en række mulige initiativer og tiltag, som taskforcen dog ikke har medtaget i sine endelige anbefalinger, jf. beskrivelserne nedenfor.

Objektive kriterier

Taskforcen har drøftet muligheder for at *fastsætte objektive kriterier*, som skal muliggøre at visse typer ansøgninger behandles hurtigere. Ved objektive kriterier menes f.eks. konkrete typer af funktionsnedsættelser, diagnoser mv. – altså ansøgningens materielle indhold.

Taskforcen vurderer dog, at det – inden for de nuværende lovgivningsmæssige rammer i forhold til det betydelige skøn, som i dag skal udøves i forbindelse med vurdering af funktionsnedsættelsens betydning for den studerendes erhvervsevne – vil være forbundet med betydelige vanskeligheder at fastsætte objektive kriterier for, hvilke typer af funktionsnedsættelser, diagnoser mv., der f.eks. er mindre komplicerede og dermed hurtigere at behandle.

I forhold til konkrete funktionsnedsættelser eller diagnoser, er det vurderingen, at en konkret funktionsnedsættelse eller diagnose isoleret set og ikke i alle tilfælde vil kunne berettige til handicaptillæg – en funktionsnedsættelse eller diagnose kan f.eks. påvirke ansøgers erhvervsevne i forskellige grader, og ofte har ansøger flere forskellige funktionsnedsættelser eller diagnoser, som påvirker funktionsniveauet. En bestemt diagnose er således ikke ensbetydende med, at styrelsen kan tildele handicaptillæg, da omfanget af symptomer kan variere fra person til person. Der vil derfor efter de nuværende lovgivningsmæssige rammer altid være tale om en skønspregt individuel vurdering af ansøgers funktionsniveau og erhvervsevne i hver enkelt sag med udgangspunkt i den lægefaglige dokumentation, der er vedlagt eller indhentet i sagen.

Ansøgningsmængden i højsæsonen

Taskforcen har drøftet mulighederne for, at *ansøgningsmængden i højsæsonen august og september kan spredes ud* for at mindske de sagspukler, som opstår i højsæsonen.

Taskforcen har kort drøftet perspektiverne i en ændring af SU-loven, der kan give mulighed for at søge om *forhåndsgodkendelse af handicaptillæg* i forbindelse med ansøgning om optagelse på en videregående uddannelse. Taskforcen vurderer, at en sådan mulighed alt andet lige vil medføre et øget antal ansøgninger, der ikke optages eller begynder på en videregående uddannelser og vil således medføre risici for ressourcespild hos ansøger, sundhedsvæsen og UFS, stigende sagsmængde, længere sagsbehandlingstid og meradministration samt øget behov for indhentning af lægefaglige oplysninger, der samlet set ikke vil kunne tilgodese målsætningen om en kortere sagsbehandlingstid og hensynet til målgruppen for handicaptillæg.

Taskforcen har drøftet muligheden for, at studerende med funktionsnedsættelser, der tildes *tidligt optag* på en videregående uddannelse, skal kunne søge om SU og handicaptillæg fra dette tidspunkt. Overvejelsen er inspireret af den mulighed, der i dag tilbydes af nogle universiteter for studerende, der på grundlag af en dokumenteret

funktionsnedsættelse kan tildeles tidligt optag på en videregående uddannelse, og som følge heraf får mulighed for at søge om SPS før studiestart.

Taskforcen har imidlertid vurderet, at en sådan anbefaling ikke er gangbar. Taskforcen har vurderet, at en sådan mulighed vil kunne medføre et samlet øget antal ansøgninger om handicaptillæg, idet studerende med dokumenterede funktionsnedsættelser, som ikke vil kunne opfylde kriterierne for et handicaptillæg og dermed ikke er i målgruppen for tillægget, med denne mulighed vil kunne foranlediges til at søge om handicaptillæg. Dertil kommer, at det er et begrænset antal institutioner, som tilbyder muligheden, og at det er et begrænset antal, som i dag benytter sig af muligheden for tidligt optag.

Personlig kontakt og vejledning

Taskforcen har drøftet de studerendes behov for *personlig kontakt og vejledning* i forbindelse med UFS' behandling af den studerendes ansøgning i de tilfælde, hvor UFS har anmodet om yderligere oplysninger i den studerendes sag. Taskforcen har derfor overvejet at anbefale, at UFS kunne afsøge muligheden for, at UFS opretter et telefonisk kontaktpunkt uden om UFS' telefonsluse i sådanne sager for at understøtte vejledning af ansøgerne og for at skabe mere klarhed og tryghed i ansøgningsprocessen for den studerende.

Taskforcen har imidlertid vurderet, at da en sådan vejledning alene vil kunne være generel, så kan der opstå misforståelser, som kan være svære at afklare, da der ikke skal foretages et telefonnotat af sådanne generelle vejledninger og desuden kunne give anledning til klager. Hertil kommer, at mængden af opkald og vejledende samtaler kan have et betydeligt omfang. Da UFS i dag har en telefonsluse, der vejleder generelt om bl.a. ansøgning om handicaptillæg, vil der derfor være behov for at vurdere, hvor mange ressourcer i UFS, der skal benyttes til at håndtere den telefoniske kontakt, der vil kunne betyde et stort ressourcetræk hos administrative medarbejdere i UFS. Set i sammenhæng med de tiltag og initiativer, taskforcen anbefaler i forhold til øget information og vejledning, har taskforcen derfor fundet, at en sådan anbefaling ikke er hensigtsmæssig under de nuværende rammer for UFS' administration.

6. Bilagsoversigt

Bilag 1 Regelgrundlag

Gældende lov og regler

Bekendtgørelse af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), LBK nr. 395 af 13. april 2023: [SU-loven \(retsinformation.dk\)](#)

Bekendtgørelse om statens uddannelsesstøtte (SU-bekendtgørelsen), BEK nr. 97 af 29. januar 2024: [SU-bekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](#)

Historiske love og regler

Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med varig funktionsnedsættelse). Lov nr. 1225 af 27. december 2023: [Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte](#)

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med varig funktionsnedsættelse. 2033/1 LSF 81: [Forslag til Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte\n\(Tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med varig funktionsnedsættelse\) \(retsinformation.dk\)](#)

Lov om ændring af SU-loven (Tillægsstipendium til uddannelsessøgende med en funktionsnedsættelse i erhvervsuddannelse og forhøjelse af fribeløb). Lov nr. 464 af 29. april 2019: [Lov om ændring af SU-loven \(Tillægsstipendium til uddannelsessøgende med en funktionsnedsættelse i erhvervsuddannelse og forhøjelse af fribeløb\) \(retsinformation.dk\)](#)

Bilag 2 Ansøgningsproces

Når den studerende er logget ind på selvbetjeningsløsningen vises i trin 1 en vejledning, hvor information om dokumentation fremgår.

Trin 1. Log ind på selvbetjeningsløsningen Handicaptillæg

Du er logget på selvbetjeningen, hvor du kan søge om handicaptillæg

Du skal uploade dokumentation

Du skal uploade de nyeste lægefaglige dokumenter, der beskriver din funktionsnedsættelse. Jo bedre dokumentationen beskriver din aktuelle tilstand, jo hurtigere kan vi behandle din sag. Som minimum skal dokumenterne hentes fra ét af følgende:

Fra offentligt sygehus: Hvis du har været i behandling på et offentligt sygehus, kan du gratis hente journaloplysninger, udskrivningsbreve (epikriser) og henvisninger fra egen læge på sundhed.dk. Download det, der er relevant og som omhandler din funktionsnedsættelse, og send med din ansøgning.

Fra egen læge: Journalnotater fra konsultationer hos egen læge fremgår ikke af din sundhedsjournal på sundhed.dk, men du har ret til at få en kopi af dem gennem egen læge. Journalnotater fra egen læge er relevante for din ansøgning, hvis de omhandler din funktionsnedsættelse.

Fra privathospitaler: Journalnotater fra privathospitaler fremgår normalt ikke af sundhed.dk, men dem vil du også have ret til at få en kopi af, hvis du kontakter det pågældende hospital.

Anden lægefaglig dokumentation: Har du adgang til eller er i besiddelse af andre lægeattester, speciallægeudtalelser eller neuropsykologiske undersøgelser vedrørende din funktionsnedsættelse, beder vi dig også vedhæfte disse.

Fra Jobcentret: Har du været i forløb jobcentret, kan der være relevante oplysninger herfra, eksempelvis arbejdsprøvninger og/eller lægeattester, som du også kan vedhæfte.

Start ansøgning

Den studerende føres herefter videre til Trin 2. For at kunne gennemføre ansøgningsprocessen skal den studerende udfylde de obligatoriske felter i ansøgningsmodulet og uploade minimum én pdf-fil. Der stilles i den forbindelse ikke krav til type af dokumentation.

Trin 2. Søg handicaptillæg

Startmåned	Skal udfyldes i
Søger handicaptillæg fra mm- xxxx	
Funktionsnedsættelse	Skal udfyldes i
☐ Nedsatte bevægelsesfunktioner ☐ Neurologiske lidelser, herunder dissemineret sklerose ☐ Synsnedsættelse ☐ Hørenedsættelse ☐ Psykisk funktionsnedsættelse ☐ Andet	
For hver funktionsnedsættelse den studerende vælger skal den studerende vedhæfte pdf-fil med dokumentation og angive kontaktoplysninger på det aktuelle behandlingssted. Den studerende kan ikke indsende ansøgningen, hvis der ikke er uploadet en pdf-fil eller angivet aktuelt behandlingssted.	
Arbejdsevne	Skal udfyldes i
Den studerende skal oplyse, om vedkommende har haft lønnet arbejde indenfor de sidste tre år. Hvis den studerende ikke tidligere har haft arbejde, skal vedkommende oplyse hvorfor. Den studerende angiver endvidere om vedkommende ønsker at arbejde samtidig med studiet og hvor mange timer.	
Personlige redegørelse	
Den studerende kan vedhæfte en personlig redegørelse, der beskriver den studerendes situation, så styrelsen kan få bedre indblik i, hvilken betydning funktionsnedsættelsen har for vedkommendes erhvervsevne. Hvis der er informationer, der mangler i den lægefaglige dokumentation, beder styrelsen den studerende om at skrive dette i den personlige redegørelse.	
Samtykke	Skal udfyldes i
Den studerende skal give samtykke til, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen kan behandle personlige oplysninger om den studerende ved behandlingen af ansøgningen. Den studerende skal endvidere give samtykke til, at styrelsen kan indhente oplysninger om helbredsmaessige forhold fra offentlige og private behandlingssteder, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og kommuner samt indkomstoplysninger fra Skattestyrelsen. Det kan også betyde, at styrelsen overdrager en sag til vurdering og udtalelse hos fageksperter. Den studerende er oplyst om, at de til enhver tid kan trække deres samtykke tilbage ved at kontakte styrelsen.	
Send ansøgning	

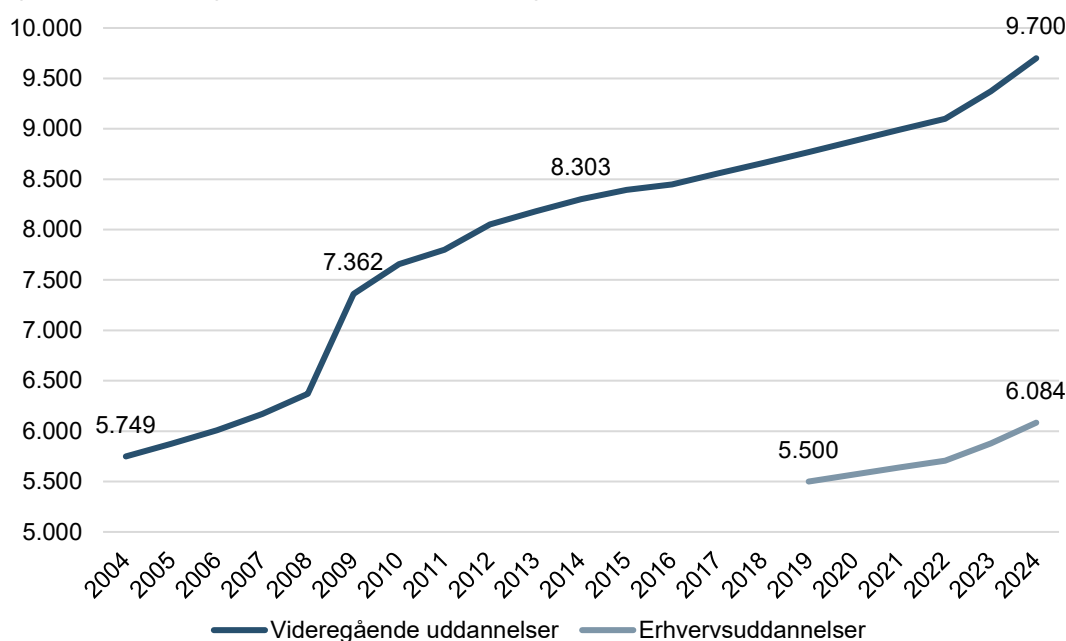
Trin 3. Kvittering

Når ansøgningen er sendt, vil den studerende blive ført hen på en kvitteringsside. Den studerende vil ligeledes modtage et kvitteringsbrev via Digital Post, der bekræfter modtagelse af ansøgning. I kvitteringsbrevet henviser UFS til hvor den studerende kan se status på behandling af ansøgninger samt oplyser om, at den studerende løbende kan indsende supplerende dokumentation til sin ansøgning.

Bilag 3 Tal og fakta om handicaptillæg

1. Udvikling i sats

Figur 1.1. Udvikling i sats SU-handicaptillæg (før skat) i perioden 2004 til 2024

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Amn. Handicaptillægget til videregående uddannelser udgjorde ved dets indførelse i 2004 5.549 kr. (2003-pl) pr. måned før skat, hvilket svarede til højeste månedlige fribeløb, som en SU-modtager, der ikke modtog handicaptillæg kunne tjene ved siden af sin SU uden at blive fraregnet i SU. I forbindelse med forhøjelse af SU-fribeløb i 2009 blev satsen for handicaptillæg også forhøjet. I 2024 udgør satsen for udeboende studerende på en videregående uddannelse 6.820 kr. pr. måned før skat. Når en studerende modtager handicaptillæg, bliver den studerendes fribeløb nedsat, fordi handicaptillægget kompenserer for det beløb, den studerende kunne have tjent ved studiejob/erhvervsarbejde, hvis den studerende ikke havde funktionsnedsættelsen. Det nedsatte fribeløb er til legater, børnepension eller renteindtægter. Det nedsatte fribeløb giver også den studerende mulighed for at afprøve sin erhvervsevne i en afgrænset periode og derved have en yderst begrænset lønindkomst. Det nedsatte fribeløb blev senest forhøjet i 2009 og udgør 3.601 kr. pr. måned i 2024.

2. Modtagere af handicaptillæg

Tabel 2.1 Udvikling af antal modtagere af handicaptillæg i perioden 2012 til 2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal	4.776	5.294	5.749	6.216	6.699	7.235	7.950	9.558	11.121	12.305	11.437

Kilde: UFM datavarehus

Amn: Antallet af modtagere af SU-handicaptillæg opgøres en gang årligt i 1. kvartal. Det bemærkes hertil, at der på opgørelsestidspunktet vil være ansøgninger for året, som endnu ikke er afgjort. Det betyder, at antallet af modtagere i eks. 2022 kan stige ved næste opgørelse.

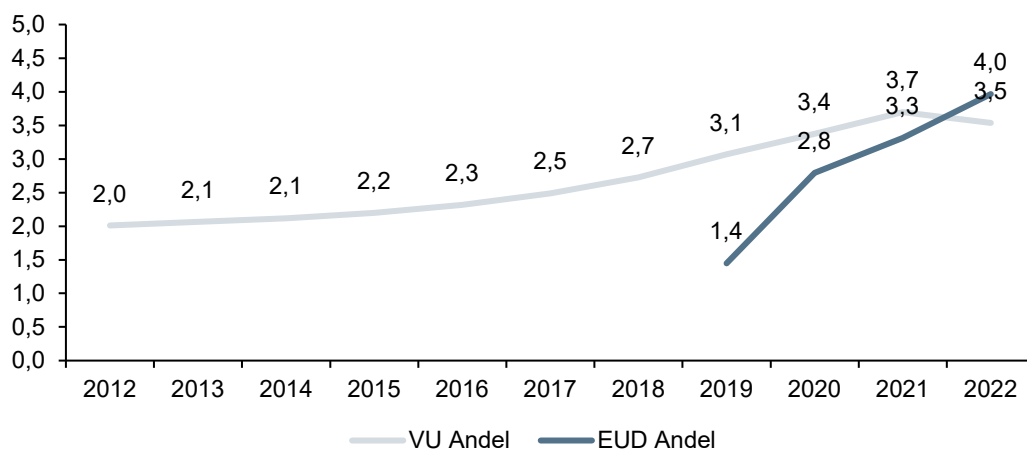
Tabel 2.2. Udvikling af modtagere af handicaptillæg fordelt på funktionsnedsættelse i perioden 2012 til 2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Psykisk funktionsnedsættelse	2.752	3.174	3.539	3.964	4.359	4.806	5.368	6.622	7.831	8.855	8.404
Neurologisk lidelse	370	378	410	422	472	525	606	754	889	999	974
Nedsat bevægelighed	661	719	808	856	867	904	971	1.103	1.192	1.220	1.025
Synsnedsættelse	99	100	112	116	125	125	138	158	158	175	163
Hørenedsættelse	109	123	130	125	125	125	124	135	141	146	118
Andet	674	752	756	780	778	777	779	886	971	956	805

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Amn. Summen af modtagere i tabellen kan overstige det samlede antal modtagere af SU-handicaptillæg, idet nogle studerende modtager handicaptillæg på baggrund af flere funktionsnedsættelser. 'Andet' dækker over funktionsnedsættelser og lidelser så som mave-tarm-sygdomme, hjertelidelser, lungesygdomme eller sjældne handicap.

Tabel 2.3 Udvikling i andel af modtagere af handicaptillæg i perioden 2012 til 2022 fordelt på uddannelse

Kilde: UFM Datavarehus

Amn. Styrelsen oplyser, at andelen af handicaptillægsmodtagere er opgjort i forhold alle studerende, der modtager SU til henholdsvis videregående uddannelser og erhvervsuddannelser. Det gælder alle uddannelser og ikke kun de uddannelser, der ligger indenfor UFM's ressortområde. Styrelsen bemærker hertil, at der på opgørelsestidspunktet vil være ansøgninger for året, som endnu ikke er afgjort. Det betyder, at andelen af modtagere i eks. 2022 kan stige ved næste opgørelse.

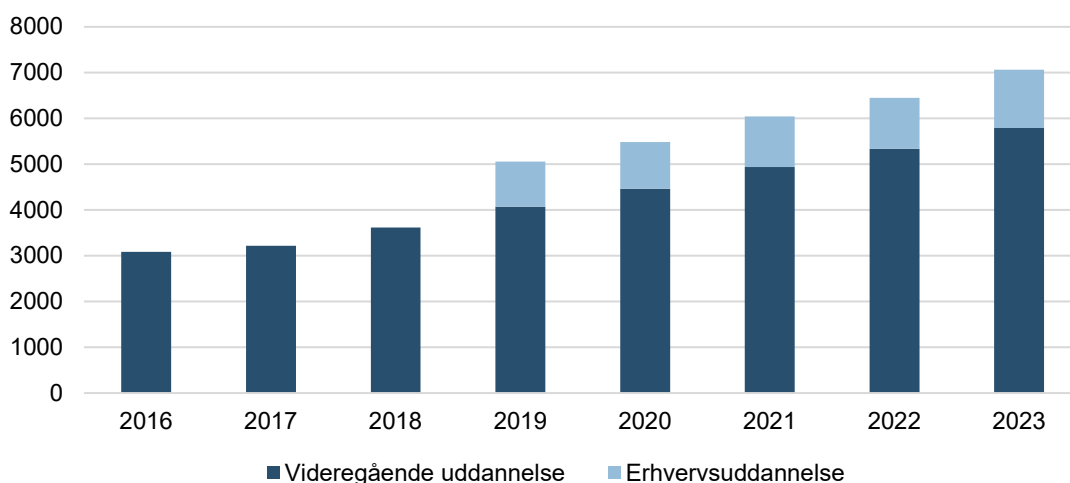
3. Indkomne ansøgninger

Tabel 3.1 Indkomne ansøgninger i perioden 2016 til 2023 fordelt på uddannelse

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Videregående uddannelse	3.087	3.216	3.616	4.074	4.464	4.935	5.338	5.788
Erhvervsuddannelser				982	1.020	1.106	1.111	1.278
I alt	3.087	3.216	3.616	5.056	5.484	6.041	6.449	7.066

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Figur 3.2 Indkomne ansøgninger i perioden 2016 til 2023 fordelt på uddannelse

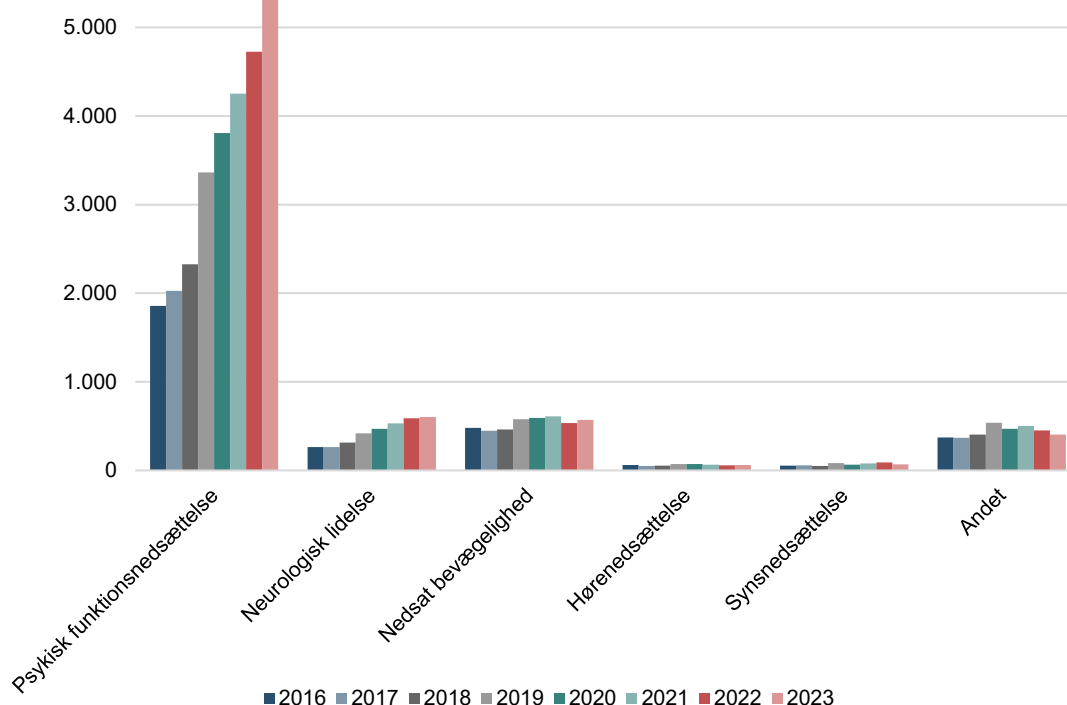
Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Tabel 3.3 Indkomne ansøgninger fordelt på typer af funktionsnedsættelser i perioden 2016 til 2023 (videregående uddannelser og erhvervsuddannelser)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Psykisk funktionsnedsættelse	1.856	2.027	2.327	3.365	3.808	4.253	4.727	5.354
Neurologisk lidelse	263	264	316	418	471	531	587	604
Nedsat bevægelighed	480	447	464	577	594	609	534	572
Hørenedsættelse	60	50	54	74	74	66	58	62
Synsnedsættelse	55	58	50	82	66	81	91	69
Andet	373	370	405	540	471	501	452	405
I alt	3.087	3.216	3.616	5.056	5.484	6.041	6.449	7.066

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

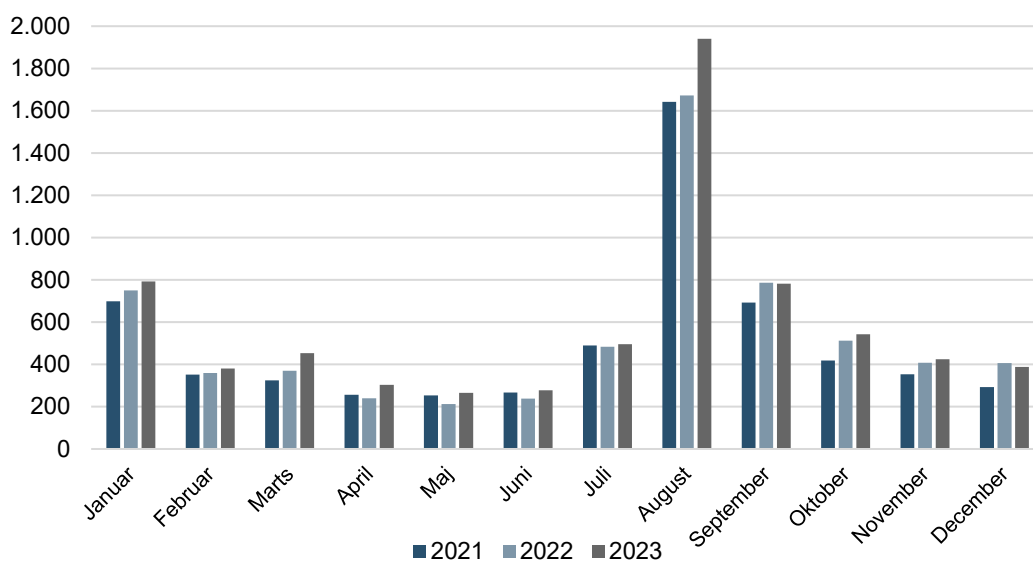
Figur 3.4 Indkomne ansøgninger fordelt på typer af funktionsnedsættelser i perioden 2016 til 2023 (videregående uddannelser og erhvervsuddannelser)

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Amn. 'Andet' dækker over funktionsnedsættelser og lidelser så som mave-tarm-sygdomme, stofskiftesygdomme mv.

Figur 3.5 Indkomne ansøgninger fordelt på ansøgningsmåned i perioden 2019 til 2023

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

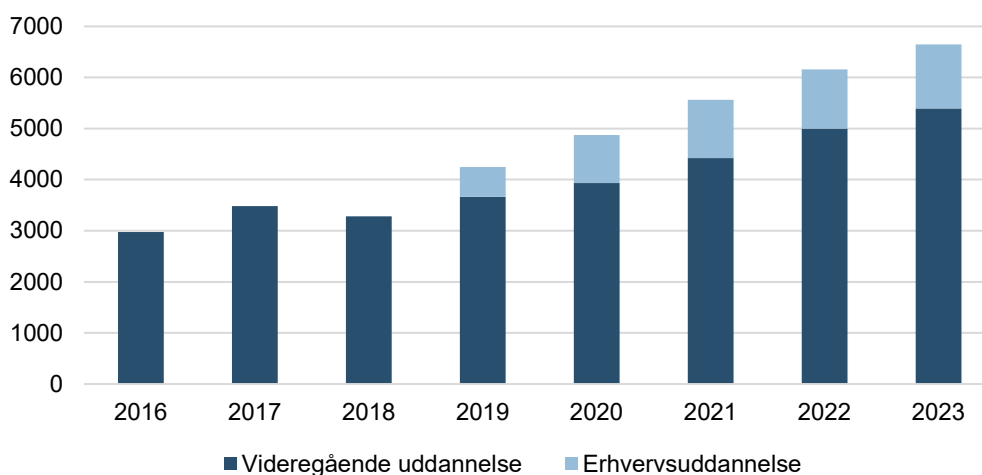
4. Afgjorte ansøgninger

Tabel 4.1 Afgjorte ansøgninger i perioden 2016 til 2023 fordelt på uddannelse i det år, hvor ansøgningen er afgjort

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Videregående uddannelser	2.974	3.480	3.280	3.662	3.936	4.425	4.998	5.395
Erhvervsuddannelser				583	936	1.135	1.159	1.252
I alt	2.974	3.480	3.280	4.245	4.872	5.560	6.157	6.647

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Figur 4.2 Afgjorte ansøgninger i perioden 2016 til 2023 fordelt på uddannelse i det år, hvor ansøgningen er afgjort

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Tabel 4.3 Afgørelser fordelt på udfald i perioden 2019 til 2023 for afgjorte sager i året

	2019	2020	2021	2022	2023
Afgørelser i alt	4.245	4.872	5.560	6.157	6.647
Heraf tildelt	3.155	3.769	3.856	4.172	5.417
Heraf afslag	1.090 (26 pct.)	1.103 (22 pct.)	1.704 (22 pct.)	1.985 (26 pct.)	1.230 (18 pct.)

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

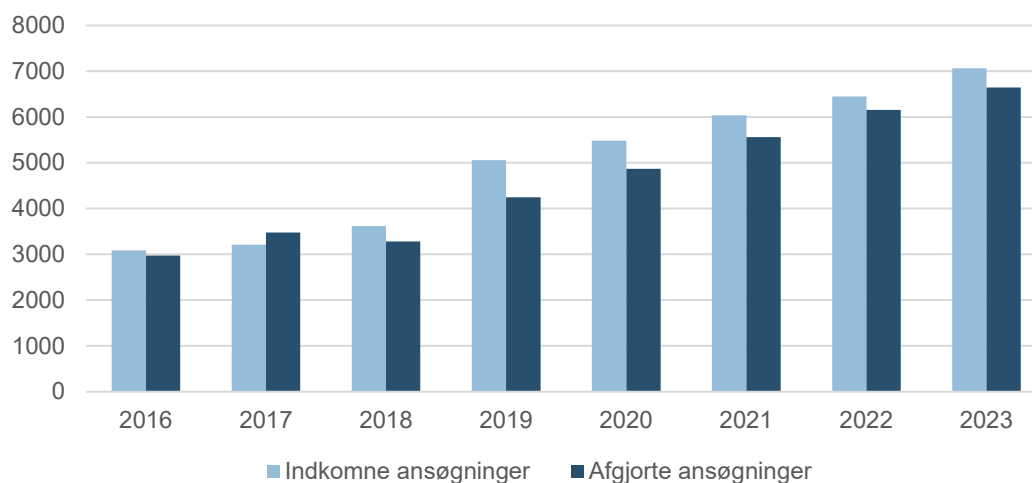
Tabel 4.4 Andel af afgørelser, hvor der er truffet afgørelse på foreliggende grundlag, og afgørelser, hvor der er indhentet supplerende dokumentation i perioden 2021 til 2023

	2021	2022	2023
Afgørelser på foreliggende grundlag	35 pct.	32 pct.	42 pct.
Afgørelser, hvor UFS har indhentet supplerende dokumentation	65 pct.	68 pct.	58 pct.
I alt	100 pct.	100 pct.	100 pct.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

5. Ophobning af sager og sagspukkel

Figur 5.1 Indkomne og afgjorte ansøgninger i perioden 2016 til 2023

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

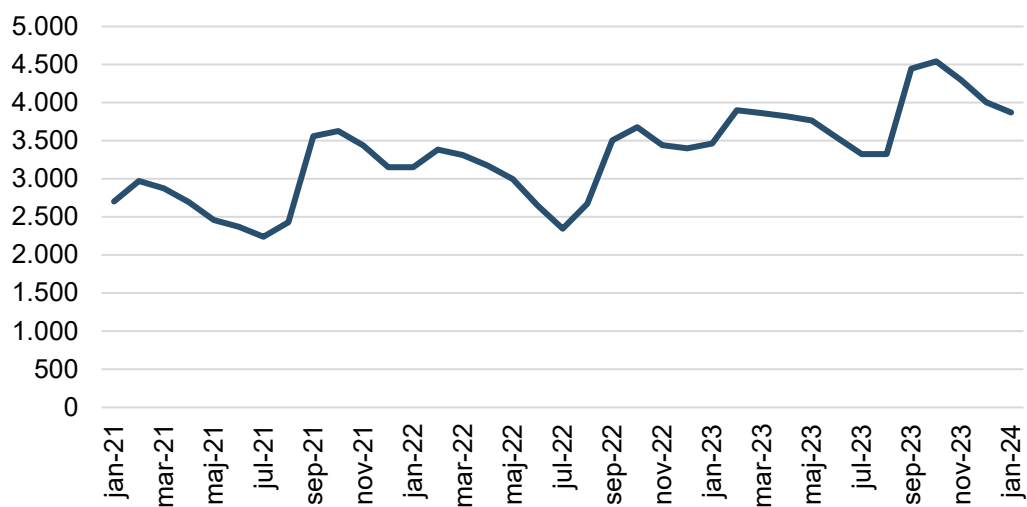
Amn. Stigningen i ansøgninger har siden 2018 oversteget andelen af afgjorte ansøgninger, hvilket skaber en op-hobning af sager (sagspukkel).

Tabel 5.2 Udvikling af ubehandlede (nye og verserende) handicaptillægssager opgjort i december i perioden 2019 til 2024 (sagspukkel)

	2021	2022	2023	2024
Januar	2.703	3.153	3.464	3.871
Februar	2.973	3.383	3.901	
Marts	2.877	3.313	3.864	
April	2.696	3.172	3.820	
Maj	2.458	2.999	3.766	
Juni	2.373	2.647	3.544	
Juli	2.240	2.346	3.324	
August	2.431	2.674	3.327	
September	3.561	3.505	4.448	
Oktober	3.627	3.678	4.542	
November	3.438	3.443	4.297	
December	3.152	3.401	4.004	

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

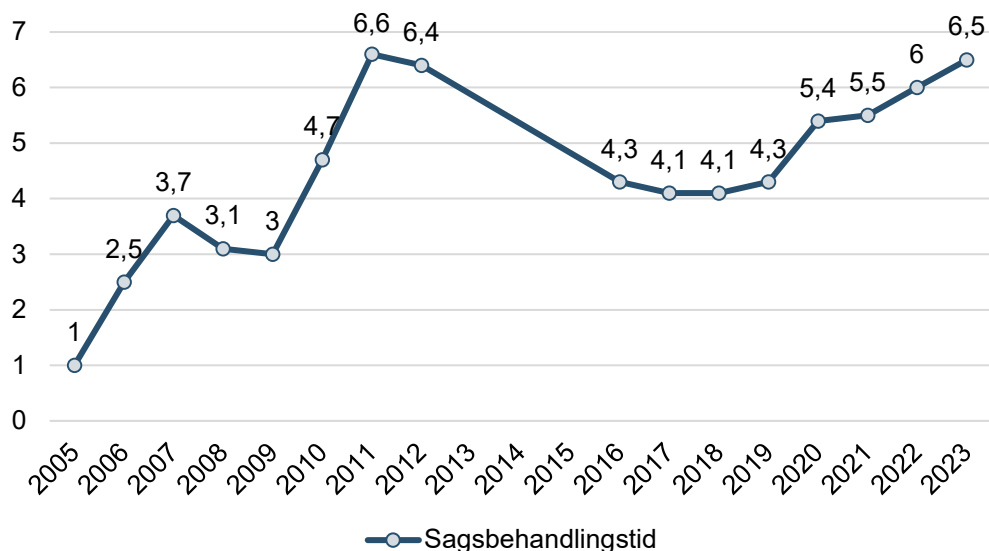
Figur 5.3 Udvikling af ubehandlede (nye og verserende) handicaptillægssager opgjort i december i perioden 2019 til 2024 (sagspukkel)

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

6. Sagsbehandlingstid, sagsflow og liggetider

Figur 6.1 Udvikling i gennemsnitlig sagsbehandlingstid for perioden 2005 til 2023 opgjort i måneder

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Amn. Det bemærkes, at der er udfald i data på sagsbehandlingstiden i perioden 2012 til 2015. Det bemærkes også, at ansøgning om handicaptillæg i 2012 blev digitaliseret.

Tabel 6.2 Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i perioden 2019 til 2023 fordelt på uddannelse

	2019	2020	2021	2022	2023
Alle sager	4,3	5,4	5,5	6,0	6,5
Videregående uddannelse			5,9	6,5	7,3
Erhvervsuddannelser			3,7	3,7	3,2

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Amn. Styrelsen er først begyndt at opgøre sagsbehandlingstid fordelt på henholdsvis videregående uddannelser og erhvervsuddannelser i 2021, hvorfor den opgjorte gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 2019 og 2020 dækker begge uddannelsesområder.

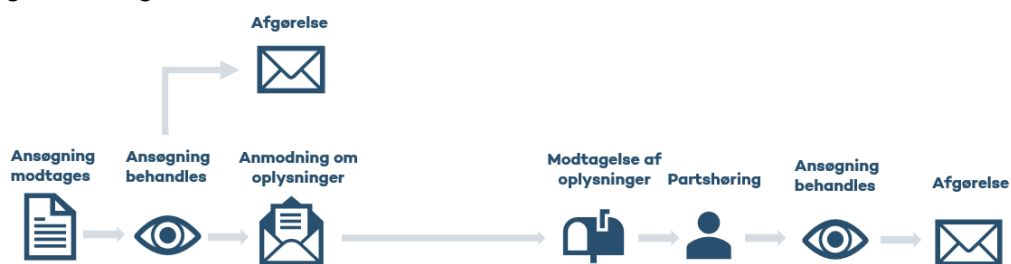
Tabel 6.3 Afgjorte ansøgninger fordelt på sagsbehandlingstid i måneder for perioden 2021 til 2023

	2021	2022	2023
Under 1 måned	254	343	114
1 måned	493	486	422
2 måneder	230	397	407
3 måneder	694	429	530
4 måneder	488	753	926
5 måneder	699	708	340
6 måneder	460	202	972
7 måneder	403	235	656
8 måneder	398	364	176
9 måneder	936	847	236
10 måneder	250	704	478
11 måneder	116	404	988
12 måneder	30	82	233
13 måneder +	109	203	197

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Anm. Sagsbehandlingstiden er opgjort på afgørelsestidspunkt.

Figur 6.4 Sagsflow

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

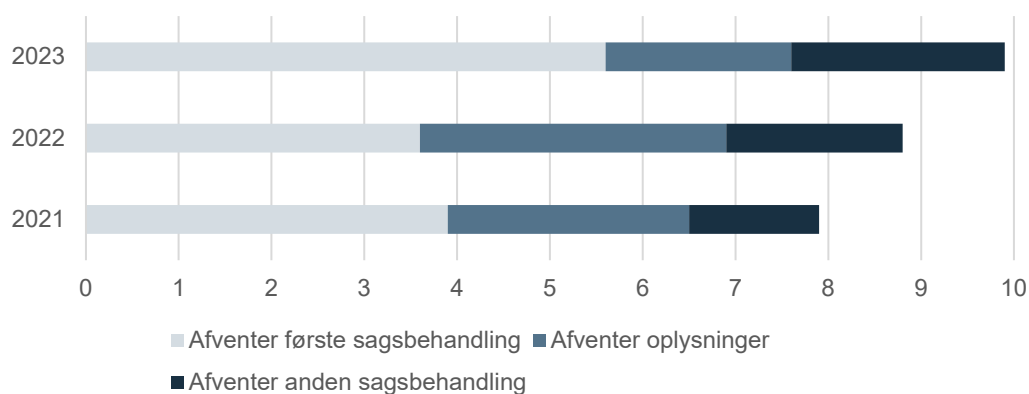
Tabel 6.5 Liggetider for afgjorte ansøgninger i perioden 2021 til 2023 fordelt på uddannelse opgjort i gennemsnitlig antal dage

Videregående uddannelser	2021	2022	2023
Afventer første sagsbehandling	116,1	106,9	166,9
Afventer oplysninger	78,0	100,2	59,3
Afventer anden sagsbehandling	41,3	56,0	67,9

Erhvervsuddannelser	2021	2022	2023
Afventer første sagsbehandling	32,9	23,3	41,1
Afventer oplysninger	102,7	106,9	62,4
Afventer anden sagsbehandling	31,2	27,0	6,8

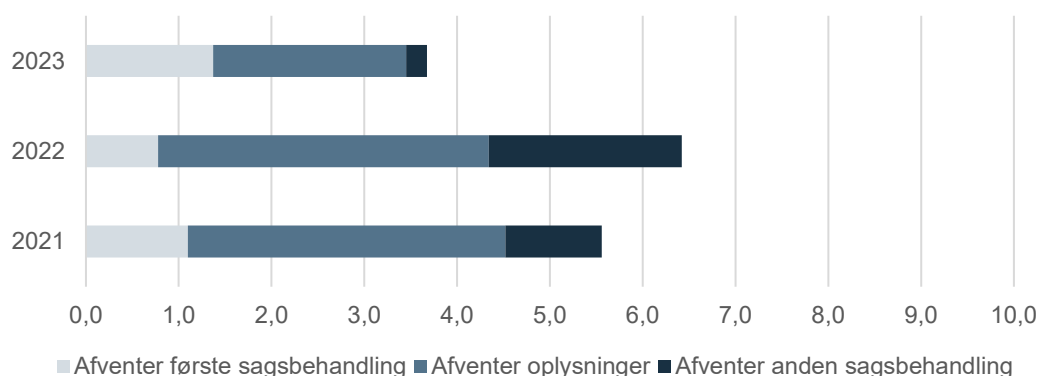
Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Figur 6.6 Gennemsnitlig liggetid for ansøgninger om handicaptillæg til videregående uddannelser opgjort i måneder

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Figur 6.7 Gennemsnitlig liggetid for ansøgninger om handicaptillæg til erhvervsuddannelser opgjort i måneder

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

7. Klagesager

Tabel 7.1 Indkomne klagesager i perioden 2018 til 2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indkomne klager	231	331	379	371	458	298
Andel af det samlede antal afslag i perioden	30 pct.	30 pct.	34 pct.	22 pct.	23 pct.	24 pct.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Anm. Faldet i antal klagesager i 2023 kan skyldes, at afslagsprocenten er faldet fra 2022 til 2023.

Tabel 7.2 Antal afgjorte klagesager i UFS fordelt på udfald i perioden 2018 til 2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Behandlede klagesager i alt	297	299	409	313	418	271
Heraf medhold i UFS	74	65	133	135	163	173
Heraf fastholdelse af afslag til ankenævnet	223	234	276	178	255	98

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

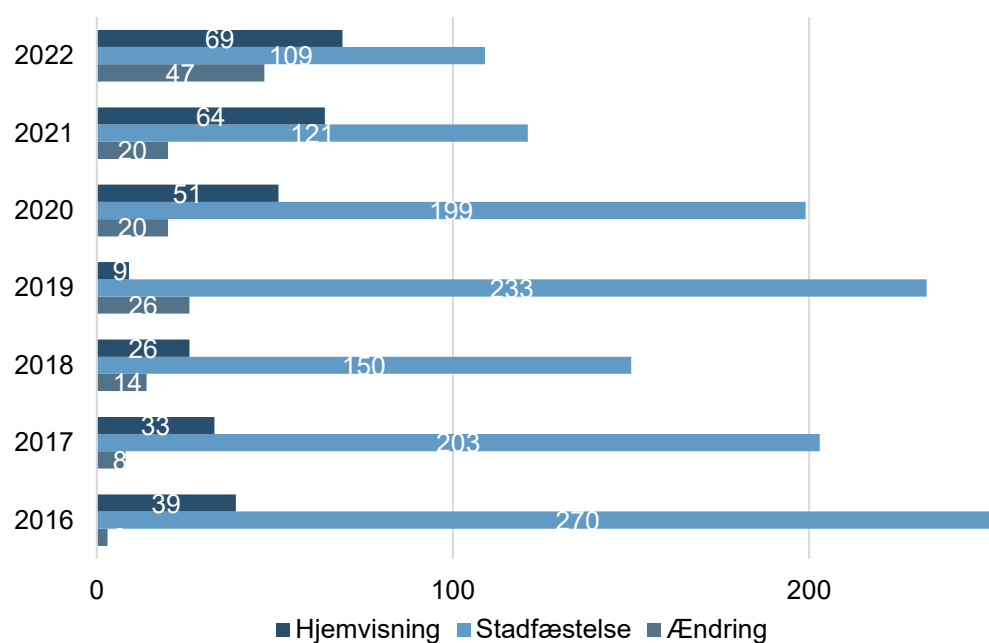
Anm. Afgørelserne er opgjort på baggrund af afgørelsestidspunktet i UFS.

Tabel 7.3 Afgørelser fra ankenævnet fordelt på udfald for perioden 2016 til 2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Afgørelser i alt	312	244	190	268	270	205	225
Heraf stadfæstelse	270	203	150	233	199	121	109
Heraf ændring	3	8	14	26	20	20	47
Heraf hjemvisning	39	33	26	9	51	64	69

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Amn. Afgørelserne er opgjort på baggrund af afgørelsestidspunktet i ankenævnet.

Figur 7.4 Afgørelser fra ankenævnet fordelt på udfald for perioden 2016 til 2022

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen